

FELSŐBÜKI NAGY PÁL ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

BÜK

2017.

Tartalom

Bevezetés	4
Az iskola alapadatai	5
Nevelési Program	6
1.1. Az iskolában folyó nevelő-, oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
1.3. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	31
1.4.1. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	33
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai	38
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	40
1.6.1. A tehetség-, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	40
1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	44
1.6.3. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	48
1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	49
1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	56
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	58
1.8. A kapcsolattartási a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	60
1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	60
1.8.2. A szülők és a pedagógusok együttműködését érintő formák	60
2. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	62
3. A vizsgatárgyak részei	65
4. A vizsga szabályai	67
5. A tanuló felvételének, átvételének szabályai	70

5.1.Belépés	72
5.2. A tanuló jogviszony megszűnése	75
6. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	75
7. Az integrált – oktatás céljai és tevékenységrendszere	78
Az intézmény helyi tanterve	86
A Pedagógiai Program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	
Záradékok	

BEVEZETÉS

E pedagógiai program a Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola nevelő és oktató munkájának legfontosabb irányító dokumentuma, melyet a központi jogszabályok, valamint a fenntartó és működtető elvárásainak megfelelően, egyetértésükkel, a helyi igények és lehetőségek figyelembevételével az intézmény nevelőtestülete készített el.

A dokumentum elkészítésekor a következő jogszabályokat tartottuk irányadónak

- 2011. évi CXC törvény a köznevelésről
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (mellékletei a kerettantervek, óraszámok)
- 32/2012. (IX.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvei és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- A Kormány 229/2012.(VIII.28) Kormányrendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadta el, az intézményvezető hagyta jóvá, egyetértését adta a fenntartó és működtető Sárospataki Tankerületi Központ igazgatója, véleményezték a szakmai munkaközösségek, az intézményi tanács, a szülők közössége és a diákönkormányzat.

AZ ISKOLA ALAPADATAI (AZ ALAPÍTÓ OKIRAT SZERINT)

- *Az intézmény hivatalos neve: Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola*
- *Az intézmény rövid neve: Felsőbüki Általános Iskola*
- *Az intézmény jogállása: a Sárvári Tankerületi Központ származtatott jogi személyiséggel, szakmai önállósággal rendelkező intézménye*
- *Az intézmény székhelye, címe: 9737 Bük, Eötvös József utca 1-3.*
- *Az intézmény nyilvántartási száma: K11582*
- *Az intézmény OM azonosító száma: 036659*
- *Szervezeti egységkód: VB 2301*
- *Szakmai alapidokumentum kelte: 2017. 01.12.*
- *Az intézmény vezetője: az igazgató, akit a Sárvári Tankerületi Központ Igazgatójának felterjesztésére az EMMI Minisztere nevez ki.*
- *Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma*
- *Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.*
- *Fenntartó és működtető neve: Sárvári Tankerületi Központ*
- *Fenntartó székhelye: 9600 Sárvár, Dózsa György utca 14.*
- *Köznevelési és egyéb alapfeladata:*
 - *általános iskolai nevelés-oktatás*
 - *nappali rendszerű iskolai oktatás*
 - *alsó tagozat, felső tagozat*
 - *1-8. évfolyamok*
 - *sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők)*

NEVELÉSI PROGRAM

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása –

Küldetésünk:

Az iskola nevelési programjának középpontjában - a tantestületnek a nevelésről és az oktatásról vallott nézeteivel összhangban - a személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése áll. Ezzel egyensúlyban normának tekintjük mindazt, amit a NAT, illetve a kerettanterv nevelési célként megfogalmaz. Mindezeket figyelembe véve választottuk meg a kiemelten fontos közös értékeinket, és határoztuk meg pedagógiai munkánk cél és feladatrendszerét.

Küldetésünknek tekintjük, hogy szakszerű nevelő-oktató munkával segítsük tanítványainkat abban, hogy – testi-lelki egészség és alkalmazható tudás birtokában – a társadalmi és természeti környezettel összhangban, konstruktív életvezetéssel élő felnőttekké váljanak.

A mi iskolánk **arculatát** meghatározó legfontosabb **értéknek** az **alkalmazható tudást**, mint a személyiség kibontakoztatásának, a kiemelkedésnek, a talpon maradásnak és az alkotó, kiegyensúlyozott személyiséggé válásnak az eszközét, valamint **a testi és lelki egészséget**, mint a tartalmas, tevékeny élet fontos feltételét tekintjük.

Az egész életen át tartó tanulás stratégiájával összhangban, mindenki számára egyenlő hozzáférést biztosítva készítjük fel diákjainkat az életben való boldogulásra a kompetencia alapú oktatás elterjedésének támogatásával.

A pedagógiai kultúraváltással, az oktatással kapcsolatos elvárásokkal, az igények összehangolásával a képességfejlesztést előtérbe helyezzük.

Célunk, hogy az általunk kiemeltnek tekintett kompetenciák közös kincsükké váljanak mindazoknak, akik iskolánkhoz kötődnek. Ennek érdekében értékválasztásunkat alátámasztó, elérhető és vonzó célokat tűzünk tanítványaink és önmagunk elé is.

Az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés eredményeképpen célunk, hogy

- javuljon az oktatás eredményessége,
- hatékonysága
- mindenki számára biztosított legyen a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés a képességeknek és igényeknek megfelelően.

Mivel tanítványaink jelentős részének a világhoz, a munkához való viszonyát alapvetően az iskolában megszerzett tapasztalataik, ismereteik, sikereik és kudarcaik, közösségi élményeik határozzák meg, a nevelésben a **konstruktív életvitel** összetevőinek, fogalomrendszerének megismertetését, valamint az ehhez kapcsolódó tevékenységrendszer és magatartásforma kialakítását, az oktatásban a helyi tanterv kialakításánál is figyelembe vett, **biztos alapokon nyugvó képzést** részesítjük előnyben, miközben az átlagosnál ügyesebb, érdeklődőbb, tehetségesebb gyerekek képességfejlesztését is erkölcsi kötelességünknek tekintjük.

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű kompetenciáinak, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak és a tudásnak becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- az újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tovább erősítjük a kompetenciaterületek fejlesztését
- a differenciálással nemcsak segítünk a diákoknak felzárkózni, hanem sokkal inkább célunk az, hogy lehetővé tegyük számukra a saját ütemüknek megfelelő fejlődést, haladást.

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni Bük és vonzaskörzetének társadalmi (civil) életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található óvodával és közművelődési intézményekkel.
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Olyan tanulókat igyekszünk nevelni-oktatni, akik a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesítik magukban az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, tanulásban),

- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,

- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.

Tudjuk, hogy e tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében, de hitvallásunkból adódóan törekedünk a teljességre.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája tehát arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

1. 1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselte váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat:

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- a.) Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- b.) Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül

Az új tanulásszervezési eljárások bevezetésével a következőket tartjuk a legfontosabbaknak:

- A személyiségfejlesztésben a tanulás iránti motiváció fejlesztésének iskolai célkitűzései, és tevékenységrendszere. A kompetencia alapú oktatás elterjesztésének lehetőségei a tanulói motiváció fejlesztésében.
- A tanulók képességfejlesztésében az ismeret, tudás, attitűd megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása. Az egyéni képességfejlesztéshez szükséges intézményi tevékenységrendszer megfogalmazása. A kompetencia alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata.
- A tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési kínálat közti összefüggések felvázolása. Olyan tanulásirányítási módok garantálása, amelyben minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is. A tantárgyak közti merev határrendszer megszüntetésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása. (műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatás személyiségfejlesztő, és képességfejlesztő lehetőségei) Az érdeklődés (mint tanult motívum) pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítését szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása a kompetencia alapú programcsomagokhoz tartozó tevékenységrendszer bevezetésével.
- A játékszeretet fejlesztése révén egyrészt az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása/megtanítása biztosítja, másrészt a játék, a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztára támogatja az informális tanulás nyújtotta lehetőségének elterjesztését.
- Úgy alakítani a tanítás-tanulás, a nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok. A személyiség- és közösségfejlesztéshez hangsúlyozni kell a csoportmunka és páros munka szervezeti formák alkalmazását.
- Amennyiben az iskola következetesen, reálisan értékeli a tanulói teljesítményt, és ha a tanulók önértékelésében is segíti elkerülni a „beskatulyázás” veszélyét, akkor

jelentősen átalakul a tanulók értékelése, és inkább a tanulási folyamat értékelésére, és a fejlesztő értékelésre helyeződik a hangsúly. A számonkérés nem ismeretközpontú, hanem a mindennapi élethelyzetekhez való alkalmazkodást és helytállást tekinti célnak.

- Ahhoz, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat. (szociális kompetencia fejlesztés)
- Az intézményi tanterv előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, a differenciált terhelést, illetve a terhelés képességekhez való igazítását. Az egyéni fejlesztés megvalósításához továbbra is elengedhetetlennek tartjuk a diagnosztikai mérések alkalmazását.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett **nevelési eljárások**:

Folyamat	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam befejeztével:

- minden tantárgyból megfelel a nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a továbblépési követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.
- kooperatív tanulási technikákat tudja alkalmazni

1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akaratí nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az

egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A személyiségfejlesztés komplexitása során szem előtt tartjuk, hogy a konstruktív életvitel feltételezi - az intellektuális és az esztétikai tevékenységen, valamint az egészséges életmódon nyugvó- **önfejlesztő magatartást.**

Ezzel összhangban feladatunknak tartjuk, hogy – tanítványaink az életkori sajátosságait is figyelembe véve - segítsük elő a gondolatok, az érzelmek fejlesztését, a pozitív viselkedésminták és az erkölcsi normák kialakítását, valamint azt, hogy

- a már meglévő pozitív személyiségjegyeiket megőrizték, kibontakoztathassák és továbbfejlesszék
- reális önismeret birtokában rátaláljanak az adottságaiknak legjobban megfelelő műveltségterületre, tudatosan készüljenek a pályaválasztásra
- testi és lelki egészségüket, erőnlétüket fokozzák,
- legyenek képesek az önálló tevékenységre és a folyamatos önművelésre, stabil tárgyi tudással, széleskörű és továbbfejleszthető ismeretek rendszerével fejlesszük tanulóink képességeit és készségeit, különös tekintettel a kommunikációs készség fejlesztésére, az idegen nyelvekre és az idegenforgalomból fakadó specialitások értelmezésére,
- a tanítványaink neveltségében, ismereteiben és a felkészültségében fellelhető gyenge pontokat felismerve felzárkóztassuk őket az életkoruknak és képességeiknek megfelelő szintre,

1.3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIA FELADATOK

- A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,

- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére terjednek ki.

- **Az egészségfejlesztés alapelve**

A készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel a tanulók viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható. Elősegíti a gyerekek egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy képesek legyenek az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

- **Az iskolai egészségfejlesztési beavatkozások tartalma**

Akkor a leghatékonyabbak a beavatkozások, ha:

- azok a tanulmányi és társadalmi eredményekre együttes prioritásként fókuszálnak a magatartás megváltoztatásával együtt.
 - a programok átfogók és „holisztikusak”, valamint összekapcsolják az iskolát az egészségügyi szervezetekkel.
 - a program több iskolai évet átölelő, a gyerekek társadalmi és tanulmányi fejlődését alapvetően befolyásolja.
 - azokban megfelelő figyelmet kap a képességfejlesztés
 - **A teljes körű egészségfejlesztés célja**, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Hosszú távú cél

Szeretnénk elérni, hogy tanulóink a 8. osztályt elvégezve legyenek tisztában az egészséges életvitel meghatározó szerepével, ismerjék, mi szükséges ahhoz, hogy egészséges életvitelű, produktív fiatalokká válhassanak.

A tanulók egészséges életvitelének megvalósításához szükséges képességek fejlesztése, melyek birtokában képesek lehetnek önálló döntéseken alapuló egészséges életvitelre.

- Az egészséges táplálkozás mellett döntők számának emelése,
- A mindennapi testnevelést választók számának emelése,
- A legális szereket kipróbálók számának csökkentése,
- A családot, mint értéket tekintők számának emelése,
- Pozitív jövőképpel rendelkező tanulók számának emelése,
- A szenvedélybetegségeket elutasítók számának növelése.
- A fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása.

Időtartam: általános iskolában 8 év

Középtávú cél

Olyan körülmények teremtése, melyekben a tanulóknak a komplex személyiségfejlesztés során

- lehetőségük nyílik az egészséges szokások választására,
- a döntéshozatali technikák elsajátítására,
- az egészséges állapot értéként való átélésére,
- az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésben való aktív részvétel igényének kialakítására.

Időtartam: 4 év

Rövid távú cél

A gyermeki személyiség komplex fejlesztésére lehetőséget adó helyzetek teremtésével

- a pozitív értékrenden alapuló egyéni döntéshozatal fejlesztése,
- a reális énkép és az én-hatékonyság erősítése,
- az egészségfejlesztés egyes területeivel kapcsolatos ismeretanyag feldolgozása.

Időtartam: 1 év

A célok megvalósulását szolgáló feladatok

- Az egészség megvédése, megőrzése, visszaszerzésére vonatkozó ismeretek átadása.
- Az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása.
- Az egészséges életmódra nevelés beépítése az egész napos foglalkozás valamennyi területébe, fejlesztési elképzelésébe.
- A pedagógus működjön közre a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A helyes tanítási rend, szünetek rendjének meghatározása, délutáni napirend összeállítása.
- A helyes életmód követelményeinek megismertetése, betartása.
- Öntevékeny egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, a helyes szokások folyamatos gyakoroltatása, ellenőrzése.
- Az egészségnek értéként való közvetítése
- A pozitív egészségfogalom közvetítése
- A komplex egészség fogalmának érzékeltetése, az egyes részterületek életkor adekvát módszerekkel történő fejlesztése
- A személyi és környezeti higiénára nevelés.
- Az egészséges táplálkozásra nevelés.

- Az iskolai étkeztetést a Csodaország Óvoda és Közétkeztetést Ellátó Intézményen keresztül az önkormányzat végzi, javaslatot teszünk a menük összeállítására és a partneri elégedettségmérés alkalmával, véleményezzük a szolgáltatás minőségét.
- Az egészséges és rendszeres testmozgásra nevelés.
- Én-hatékonyság (önismeret, önértékelés, döntéshozatal) fejlesztése érdekében: sikertelenség kezelésére, konfliktusok megoldására, érzelmeik kifejezésére, kapcsolatok építésére és gondozására, saját erényeik és gyengéik felmérésére, az érzéseik kezelésére, pozitív értékrend kialakítására.
- Empatikus készség fejlesztése
- Alternatívák nyújtásával a szenvedélybetegségek megelőzése
- A nemi szerepek tudatosításával az egyéni felelősségérzet fejlesztése
- A problémamegoldó készség fejlesztése a kábítószer-probléma visszaszorításában, a szenvedélykeltő szerek visszaautasításának gyakoroltatása. Lehetőségek szerint segíteni kell a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő gyerekeket és családokat.
- Az állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése (jogaikat érvényesíteni tudó), a szociális, társadalmi és cselekvési kompetenciák fejlesztése (versenyképesség erősítése).
- A tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás átadása, elsajátítása.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra.
- Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.
- Fizikai biztonság megvédése (elsősegélynyújtás, balesetek megelőzése, a közlekedés szabályainak ismerete és betartása) egyrészt a tananyagban

szerepel, másrészt a délutáni vezetett foglalkozás nevelői is felvállalják csoportjaikban.

- Figyelemmel kísérjük a tanulók családi körülményeit.
- Felmerülő problémák esetén személyes kapcsolatfelvételt indítványozunk a szülőkkel
- Segítséget nyújtunk osztályfőnök és gyermekvédelmi felelősön keresztül a rászoruló családoknak.
- A támogatásra szoruló gyerekek az iskolapszichológustól kapnak segítséget.
- A mentális, lelki és érzelmi egészség területén fejlesztjük iskolai programunkat, túl a helyi tantervi célok megvalósításán.

Egészségfejlesztés-tematika és ütemterv

A program összeállításánál a kollégák, iskolaorvos, védőnő, családsegítő gondozói, iskolai fogorvos; szülők véleményét, diákönkormányzat jelzéseit is figyelembe vettük, hiszen a stratégia megvalósítása csak együttes munkánk eredménye lehet.

- Évente ősszel az iskolai védőnő segítségével szülői értekezlet tartása.
Témája: A serdülőkor jellemzői, különös tekintettel a kortársak és egyes divatirányzatok jelentős hatására
A teljesítés ideje: minden tanév októberében
- Továbbképzés a pedagógusok számára.
Témája: A tanulóink életkori sajátosságaiból, körülményeiből eredő egészségfejlesztési feladatok.
- Egészség hét (novemberben) programjának összeállítása, tanulók részére pályázat kiírása.
- Kapcsolattartás a védőnő révén a kerületi ÁNTSZ-szel.
- Kapcsolattartás a Büki Rendőrőrs munkatársaival félévenként, vagy alkalmasszerűen, szükség esetén.

- Tájékoztató levél a szülők részére - és vélemények kérése - az iskolai egészségfejlesztési programmal kapcsolatban
- Bűnmegelőzés az iskolában a rendőrség vezetésével, szülői értekezlet tartása.
Témája: Aktuális bűnmegelőzési problémák a kerületben
- Információs kiadványok folyamatos eljuttatása a diákokhoz, a szülőkhöz és a pedagógusokhoz.
- Egészségfejlesztéssel foglalkozó továbbképzéseken való részvétel támogatása.

Az egészségnevelés kiemelt területei

A mindennapos testnevelés jelentősége az iskolai nevelésben

„A sport nem csak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb eszköze. A sport elsősorban szellemi fogalom. A játék alatt tanítja meg a sport az embert rövid idő alatt a legfontosabb erényekre: az összetartozásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekre készségre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, a tisztességre, és mindenek előtt a fair play, a nemes küzdelem szabályaira.” - Szent-Györgyi Albert -

Tudjuk, hogy a gyermek testi és szellemi fejlődése szorosan összefügg egymással. A gyerekek általános iskolás korban olyan gyors fejlődési, növekedési szakaszokhoz érnek, amelyet segíteni kell ahhoz, hogy testi fejlettségük, teherbíró képességük harmonikusan arányban legyen a fejlődés ütemével.

A testnevelés művelődésanyaga sok minőségi és mennyiségi mozgásingerrel járul hozzá a gyermek fejlődéséhez. Az organizmusra gyakorolt ingerhatás fejleszti, tökéletesíti az életfontosságú funkciókat, kifejleszti azt az alkalmazkodási képességet, mellyel a külső káros hatásokkal szembeni ellenálló képesség növekszik. Edzetté válik a gyermek, növekszik teherbíró képessége, teljesítménye.

Az iskolai munka a tanulók részére nagyjából szellemi igénybevétel. A fizikai cselekvőképességet főként a testnevelés és sport tudja kialakítani, emellett azonban egyes tananyagcsoportok (játékok, vetélkedők) fejlesztik a találékonyságot, a helyzetfelismerő és feladatmegoldó képességet. A diákok ismereteket szereznek az

egészséges életmód követelményeiről, az erőnlétről, a személyi és környezeti egészségvédelemről.

A sportköröknek a testedzésen kívül fontos személyiségformáló szerepe is van. Alázatot, tiszteletet követel meg; erősödik a felelősségtudat és a kötelességtudat; fokozódik a közösségi szellem érzete; kialakul az elhivatottság; szélesedik a látókör; fejlődik az esztétikai érzék. E személyiségjegyek mellett egészséges testi állapot, fejlett fizikum alakul ki, amely minden lelki működésre pozitív hatással van.

Tárgyi feltételek: városi sportcsarnok (bérleményként tanítási napokon 8 és 16 óra között), kosárlabda pálya, sportpálya

A testnevelés színterei

- évfolyamonként 5 testnevelés óra / heti órarendbe építve
- alsó tagozaton tanulócsoporthozként heti 1 óra néptánc és heti 1 óra labdajáték a Kézilabda az iskolában program keretében,
- tagozatonként egy évfolyam úszásoktatása a Kőszegi Tanuszodában
- gyógytestnevelés a rászoruló tanulóknak
- iskolai, városi sportköri csoportok: labdarúgás, atlétika, kézilabda, futball, birkózás,

A mindennapos testnevelés feladata

A mindennapos testneveléshez szükséges időkeret biztosítása az egészséges testi fejlődés érdekében.

A helyi tantervben előírt mozgásanyag elsajátítása.

Megfelelő terhelés biztosítása

A sportmozgások megszerettetése, kedvező személyiségjegyek kialakítása.

Kiváló testi képességekkel rendelkező tanulók teljesítményének átlag fölé emelése.

A sajátos igényű tanulók speciális gyakorlatokban történő fejlesztése.

A tanulók versenyeztetése.

A fizikai képességek felmérése.

Az egészségfejlesztés színterei

1. Tanórai foglalkozások

Partnerek: pedagógusok, orvos, védőnő, kortárs csoport

A tantervi cél-, feladat-, követelményrendszer figyelembe vételével az ismeretek bővítését, a készségek és képességek kialakítását erősítjük biológia, egészségtan, természetismeret, osztályfőnöki és testnevelés órákon, valamint egyéb órák aktualitásának megfelelően.

Osztályfőnöki órák keretein belül évfolyamonként felfelé bővítve a témát, az életkori sajátosságoknak megfelelően / a dohányzás, az alkohol, a gyógyszerek indokolatlan szedése, a kábítószeres veszélyei stb. /

Beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései.

Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag fogyasztási számítások.

Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák).

Földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások.

Magyar – reklámszöveg, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái.

Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás.

Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.

Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefonos.

Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb.

2. Tanórán kívüli foglalkozások

Partnerek: pedagógusok, gyermekorvos, fogorvos, védőnő, Művelődési Központ munkatársai, Bükki Gyógyfürdő Zrt.

3. Délutáni vezetett foglalkozások

Kézműves tevékenységek, játékos gyakorlatok.

4. Délutáni szabadidős foglalkozások - DSK sportprogramjai, szakkörök foglalkozásai /agyag, számítástechnika, néphagyomány, vöröskeresztes, énekkar, túra /.
5. Vetélkedők, versenyek, rendezvények.
6. Diákönkormányzat programjai
7. Szülői értekezletek - a családok érzékenyebbé tétele a drogproblémák felismerésében és kezelésében osztályszintű vagy iskolaszintű értekezleteken.
8. Iskolán kívüli rendezvények
9. Hétvégi kirándulások - túrák
10. Nyári táborozások
11. Tájékoztató fórumok
 - Szülői értekezlet, szülői fórum, tájékoztató (osztályszintű vagy iskolaszintű)
 - Szakmai tanácskozások, tréningek a tanárok felkészültségének fejlesztésére.

Az egészségfejlesztés során alkalmazott módszerek

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról,
- riportok készítése (eladókkal, vásárlókkal osztályfőnöki órán),
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információörögzítés (matematika és informatika tanórák),
- médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika (iskolapszichológus és osztályfőnök),
- helyi, országos és EU-s szabályozások (szaktanárok),
- serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások (iskolapszichológus közreműködésével),
- kortárssegítők képzése (ÁNTSZ közreműködésével),
- problémamegoldó gyakorlatok (osztályfőnök és iskolapszichológus segítségével),
- szituációs játékok (érdekek összehangolása, jellemző magatartásformák felismerése, elsajátítása osztályfőnöki óra, dráma-színjátszókör keretében),
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon

- sport, kirándulás, egészségnap és táborok rendszeres szervezése (pedagógusok, védőnő, ÁNTSZ segítségével),
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése (iskolaorvos, védőnő fogorvos),
- érveléstechnikai gyakorlatok, hatékony kommunikáció elsajátítása (pl. irodalom és történelem, osztályfőnöki tanórákon),
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (faültetés, erdei iskola),
- szabadidős programok, értelmes eltöltésére irányuló programok (szabadidő-szervező),
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenése (pl. technika, biológia, testnevelés, stb).

Az egészségnevelési program értékelése

Az értékelés eredményeit és az új információkat és tapasztalatokat is figyelembe vevő módosított célkitűzés, valamint végrehajtási terv elkészítését jelenti

Folyamat-értékelés a végrehajtás szakaszában történik.

Eredmény-értékelés a program egyik szakaszának lezárulása után történik. A kiinduló állapothoz viszonyítjuk egy-egy programelem hatását, eredményét.

Átfogó értékelés egy év elteltével az önértékelés elvégzése és egy ellenőrző lista készítése.

SWOT-elemzéssel, az intézmény legfontosabb jellemzőinek összegyűjtése.

Partnereink az egészségfejlesztési program megvalósulásában

A következőkben azokat a személyeket, szervezeteket és állami intézményeket soroljuk fel, akiknek együttműködésére számíthatunk egészségfejlesztési programunk megvalósításában.

- a Kőszegi Tanuszoda az úszás oktatás program keretében foglalkoztatja tanulóinkat.
- Bük város sportlétesítményeiben, sportköreiben szervezett edzéseken rendszeresen részt vesznek diákjaink.
- Répcementi Önkormányzati Társulás Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgáltatása

Konkrét esetekben tudnak segíteni a munkatársak. A családgondozók közvetlen és rendszeres segítséget nyújtanak a rászoruló családok számára.

- Vas megyei ÁNTSZ munkatársai

Prevenációs továbbképzések lebonyolításában, pályázatok megírásában (melyeknél az iskola a partner intézmény), előadók szervezésében és az egészségnap programjának összeállításában tudnak segítséget nyújtani.

- A büki Rendőrőrs tájékoztató jellegű előadásokat tart, különös tekintettel a társadalmi bűnmegelőzésre, a helyes közlekedés gyakorlására, az áldozattá válás megelőzésére
- Szülők, család

Az elsődleges prevenciónak a családon belül kell megkezdődnie. A rendszeres kapcsolattartást az objektivitás, a türelem és a tapintat jellemzi, tekintettel a családok közötti különbségekre.

- Szülői közösség

Kapcsolatot biztosít az oktatási intézmény és a tanulók szülei között. Szükséges a támogatásuk, mert ez biztosítja, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai programok megvalósulását (rendhagyó tanórák, kirándulások, ünnepek, egészségnap, sulinap)

- Iskolaorvos, fogorvos, védőnői hálózat

Rendszeresen végeznek szűrővizsgálatokat és egyszerűbb kezeléseket.

Témaorientált biológiaórák tartásában, a prevenciós program elkészítésében tudnak segíteni. Az iskolavédő egészségfejlesztési munkaterve illeszkedik a gyerekek életkorához és érdeklődésükhöz. 1 - 4. osztályokban személyes higiéné, fogápolás, táplálkozás és mentálhigiénés program. 5 - 8. osztályokban táplálkozási program, nemi érés, alkohol és dohányzás, szenvedélybetegségek témakörében.

- Gyermekvédelmi felelős

Az iskolai gyermekvédelmi feladatokat fogja össze. Félévenként egyeztet a osztályfőnökök segítségével a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek körülményeinek alakulását.

Iskolai szinten történő prevenciós tevékenységek

- drog prevenciós foglalkozások orvosi team bevonásával
- szabadidős programok, sportversenyek szervezése, közösségteremtő iskolai klub (játék-óra) működtetése
- erdei iskola (a környezeti és természeti értékek megbecsülésének fokozása)
- a tanulási nehézségekkel küzdők számára felzárkóztató foglalkozások
- tehetségfeltáró; ~ gondozó versenyek szervezése, lebonyolítása, illetve az ezeken való részvétel iskolán belül és kívül

1.4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban

aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Összességében, közösségfejlesztő tevékenységünk kritériumának tekintjük, hogy harmonikus kapcsolat alakuljon ki az egyén és a társadalom között. Alappilléreinek a becsületes szellemi, fizikai és közéleti munkavégzést, az értékóvó magatartást, a segítőkészséget, valamint a normakövető magatartást tekintjük.

Fenti céljainkkal összhangban a mindennapok munkáját is meghatározó feladatnak tekintjük, hogy tanítványainknak szakszerű segítséget nyújtsunk abban, hogy

1. közösségi szellemű, kiegyensúlyozott és kreatív személyiségekké válhassanak, akik képesek a személyes felelősségvállaláson nyugvó együttműködésre,
2. kialakuljon felelősségérzetük embertársaik valamint természeti és tárgyi környezetük iránt, érezzék át az egészséges lokálpatriotizmus összekovácsoló fontosságát,
3. ismerjék az élethelyzetüknek megfelelő normákat, alkalmazkodjanak azokhoz és legyen igényük – a diákönkormányzatiság alapján – ilyenek véleményezésére, ill. azoknak megalkotására is.

1.4.1. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- **individuális tanulás:**

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- **kooperatív tanulás:**

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva).

- **projekt módszer:**

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a) **Hagyományőrző tevékenységek**

- Fontos feladat az iskola névadójának, *Felsőbüki Nagy Pál* emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és városi szintű, a névadóhoz kapcsolódó rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1849. október 6-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Az intézményi innováció keretében megvalósított projektek, a Barátunk a természet projekthét, a témahetek is a fenti célok mind hatékonyabb elérését segítik.

b) Diákétkeztetés

A délutáni vezetett foglalkozáson részt vevő tanulók igény szerint napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek.

A többi tanuló számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosítunk.

c) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- Az 5-8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a közoktatási törvény előírása alapján heti két órában azok a tanulók vesznek részt,
 - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
 - akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot

d) Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

- A képesség-kibontakoztató felkészítésen a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a tanuló a szülő írásban adott – a személyes adatai kezeléséhez való hozzájárulást is tartalmazó – egyetértő nyilatkozata alapján akkor vehet részt, ha:
 - a törvényes felügyeletet gyakorló szülő tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be,
 - valamint a gyermek után a szülő rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult.
- Az integrációs felkészítésben azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók vehetnek részt, akik egy osztályba, egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

e) Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

f) Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

g) Versenyek, vetélkedő, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, gyakorlati, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken

való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

h) Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számra évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

i) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j) Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Az intézményi innováció keretében megvalósuló projektek kibővítik a lehetőségeket a tanulók számára.

Tematikus informális és nem formális módszertanok intézményi használatának célja, hogy szélesítse a pedagógusok tanulásszervezési és módszertani kultúráját és ezek alkalmazásával kedvező irányba befolyásolja a tanulók egyéni és közösségfejlődését. Az élményt nyújtó környezet megteremtésével és a tudatosan tervezett tanórán kívüli tevékenységek hatására a tanulók ismeretei tovább bővülnek, problémamegoldó képességük, kritikai gondolkodásuk, alkotó képességük és közösségük fejlődjön. A nem formális alkalmak (tanórán kívüli tevékenységek) szervezése és tartalmi

kidolgozása során a tanulók sokféleségére, egyediségére, a társas interakciókon keresztül történő egyéni kibontakoztatására helyezi a hangsúlyt. A személyiségfejlődést és a közösségek működését az élmény, tevékenység központú pedagógiai és a változatos módszerek, tanulásszervezési eljárások erősítik és mindezzel a tanulók bevonódását és motivációját erősítik magába az ismeretszerzési folyamatába is.

k) Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

l) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógépterem, stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

3. Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

Az iskolai diákönkormányzatunk munkáját a 3-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák- önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

4. Délutáni vezetett foglalkozás, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. év-folyamon „délutáni vezetett foglalkozás” ill. igény szerint tanulószoba működik.

A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik.

1.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

1.6.1 A TEHETSÉG -, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Minden gyermek valamiben tehetséges!!! Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés minden lehetőségét.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett a **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására.** A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, kerületi-, fővárosi- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge fizikumú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ezáltal a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is.

A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjében. A tanulói képviselőt az iskolában a DÖK látja el.

A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DÖK összekötő tanárnak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- **Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:**
Egyéni tervkészítés, megmérés, kockázat felvállalása (versenyek),
- **Digitális kompetencia területén:**
Önálló információkeresés interneten (előadások készítése,)
- **Szociális és állampolgári kompetenciák területén:**
Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- **Önálló tanulás**
Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

Tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,

- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padsorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása;
- órai gyakorlásakor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)

A könyvtári tevékenység fontos színtere e témának is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák
 - könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
 - önálló kezdeményezés támogatása (kezdeményezőkészség és vállalkozási kompetencia)
 - a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, videózás „könyvtár mozi”, társasjátékok, diavetítés, CD-ROM használata, programok végigjátszása, lexikon-szótár használata, bábozás,
 - kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése
 - riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval, iskolarádió (digitális kompetencia)
 - műsorok összeállítása a források felhasználásával
 - egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések (anyanyelvi kommunikáció)
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez. (digitális kompetencia)

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

A tehetséggondozás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

A hatékony tanulás megszervezésének feltételei:

Tárgyi feltételek:

- Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- Számítógép, mint fejlesztőeszköz,

- Videó, zenei anyagok,
- Variálható tanterem berendezés a csoportfoglalkozásokhoz
- Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek:

- o A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes). Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- o A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös). Differenciálás heterogén csoportban.
- o A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. IKT eszközhasználat, web alapú tanulásirányítás.
- o Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- o Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

1.6.2 A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön!

Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés!

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- a gyógypedagógus, a logopédus és a fejlesztőpedagógusok segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet,
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,
- gyógypedagógusunknak, logopédusunknak, fejlesztőpedagógusainknak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, és szaktanáraikkal rendszeresen megbeszélik az aktuális problémákat.
- kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről a pedagógusok,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanulópárok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, *(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)*
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi, kézműves, sport szakkörök....)

Iskolánk kiemelten törekszik a bukás elkerülésére, a gyenge tanulókat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása is a feladatunk.

Ezt a munkát segíti az óvodában foglalkoztatott részállású logopédus, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül.** Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia prevenciók foglalkozásokra.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

A problémák korai feltárása érdekében alsós fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos, de sajnos nem mindig könnyű meggyőzni őket a vizsgálatok szükségességéről, és a folyamatos otthoni gyakorlás fontosságáról.

A felzárkóztatás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- **individuális tanulás:**

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- **kooperatív tanulás:**

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva).

- **projekt módszer:**

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

1.6.3. A BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – *gyógypedagógusaink, fejlesztőpedagógusaink és a logopédus segítségével* - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.
- **Differenciált bánásmódot** biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelési** problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógusok)

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére gyógypedagógusaink, fejlesztő pedagógusaink a közösségi életbe

való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőségüket** a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

1.6.4 AZ IFJÚSÁGVÉDELEMI FELADATOK ELLÁTÁSA

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységének alapjai

Minden gyermek fejlődését fenyegeti: a biológiai-fiziológiai, a szociális és a pszichés sérülés. Ezek gyakran összefüggnek egymással. Az egészséges család nagyrészt védettséget ad az ártalmakkal szemben. A társadalom intézményeivel és juttatásaival igyekszik a jól működő családok hatékony neveléséhez hozzájárulni. A biológiai-fiziológiai sérülések megelőzése és gyógyítása az egészségügyi szervezet feladata. A szociális sérülések megelőzése az életszínvonal – és családpolitika feladata. A lelki sérülések megelőzése és lehetséges korrekciója pedig a pedagógia és pszichológia közös határterülete.

A gyermek- és ifjúságvédelem tehát a családpolitika rendszerébe is és a köznevelés rendszerébe is tartozik. Ezek létét és működését pedig törvények és jogszabályok határozzák meg. A gyermek- és ifjúságvédelem elméletében és gyakorlatában is komplex terület, amelynek összetevői között a leglényegesebbek: a jogi, a szociális, az egészségügyi, a közgazdasági, a pszichológiai részterületek.

Mivel azonban a gyermekek és családjuk életében mindezen tényezők egyedi módon érvényesülnek, a gyermekvédelmi esetekben problémáik összegeződnek: ezért a gyermekvédelem szemléleti alapja a gyermeki személyiségfejlődés egészét segítő pedagógiai szemlélet. A gyermekvédelmi esetekben minden tudomány és minden gyakorlati eljárás a pedagógiának van alárendelve. A gyermek érdekét leginkább a pedagógiai érdekek fejezik ki.

Ez a pedagógiai érdek érvényesül a tágabban értelmezett gyermekvédelemben úgy, mint a szűkebben értelmezett gyermekvédelmi tevékenységben is. A cél ugyanis az, hogy megelőzve, elhárítva vagy enyhítve azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják; másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejtéséhez.

Ezzel a társadalom érdekét és az egyén boldogságát egyidejűleg szolgálja.

Ebben a munkában ritka a látványos eredmény. Sikerei a beavatatlanok előtt rejtve maradnak. A gyermekvédelem valódi sikere ugyanis az, hogy akik körülményeik és fejlődési zavarai miatt elzúllásra, ideg- és elmebajokra, öngyilkosságra, alkoholizálásra, narkomániára, társadalomellenes életvitelre vannak predesztinálva, azokból a gyerekekből alkotóképes, munkaképes családi életre képes, társadalomba és közösségbe illeszkedő, becsületes embereket nevel.

Különösen nehéz a gyermekvédelem dolga, ha nem csupán a gyerekekkel és a gyermekekben kell rendeznie a magatartás alapjait, hanem az őt nevelő (vagy nem nevelő), esetleg rá ártalmasan ható családban is.

Végül is három tényező dönti el a sikert:

- *Sikerül-e a gyermek gondozásának és nevelésének tárgyi feltételeit megteremteni a családban?*
- *Sikerül-e a családtagokat alkalmassá tenni a gyermek nevelésére?*
- *Sikerül-e a gyermeket befogadó- és elfogadóképpé tenni a pozitív nevelési hatásokra?*

Ez a három problémakör szoros kölcsönhatásban van. Egyiknek a megoldása sem sikerülhet a másik kettő nélkül, ezért mind a szociális, segítő gondozás, mind pedig a szűkebb értelemben vett családnevelés csak akkor érhet célt, ha szinkronban vannak egymással.

A gyermekvédelem kettős eszközrendszerrel működik. Az egyik, amelynek keretében a gyermek a családjában marad, nevelését így irányítja és ellenőrzi az

iskola és a hivatali apparátus. A másik a családi köréből kiemelt és kedvező nevelési feltételek között elhelyezett gyermek nevelése és sorsirányító gondozása; ez többnyire az állami gondozásba vétellel valósul meg.

Iskolánk gyermekvédelmi munkája az első eszközrendszerhez tartozik, ezért pedagógiai apparátusa útján (igazgató, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős) valósul meg. A helyi gyámhatóságon kívül számos szerv, szakintézet, alapítvány foglalkozik gyermekvédelemmel. Tevékenységüket különböző e célra szervezett bizottságok hangolják össze.

A korszerű pedagógia nagy figyelmet fordít a nevelés eredményességének a vizsgálatára. Arra, hogy a nevelés eredményeként hogyan nevelődik a gyermek – egyáltalán nevelődik-e?

Ez különösen a gyermekvédelmi esetek pedagógiai megközelítésekor válik fontossá, hiszen mindenfajta nevelő hatás „belsővé válása” a gyermekben személyiségfejlődésének előtörténetétől függ. A nevelés nem csupán személyiségfejlesztő hatású, hanem annak ártalmat elhárító és károsodást korrigáló szerepe is jelentős. Az iskola hagyományos ismeretnyújtó és kultúra átörökítő szerepe is csak akkor érvényesülhet kellőképpen, ha az ismereteket befogadó gyermek rossz pszichés állapota ezt nem hiúsítja meg.

A gyermekvédelem a jó pedagógiai hatás érvényesülésének előfeltételeit megteremtő, komplex tevékenység, amelyben kiemelkedő szerepe van a pedagógia elméletének is, gyakorlatának is.

Az iskola csak akkor tud jó gyermekvédelmi munkát végezni, ha a nevelés szelleme kedves annak. Legalább olyan fontosnak kell tartani az érzelmek iskolázottságát, mint az értelemét. Nem csak objektív teljesítményközpontúságra kell törekedni és megvalósítani, hanem fejlődésközpontúságra is.

Nem csupán a kiváló képességek kibontakozását kell célul kitűzni, hanem értékelni kell a „mélyből felemelkedő” személyiség megnyilvánulásait is.

Kit tekintünk hátrányos helyzetű gyermeknek?

Hátrányos helyzetű tanulónak minősülnek azok, akiket különböző környezeti tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődési lehetőségükben – elsősorban és döntően tanulmányi, illetve képzési szempontból. Ez a kíváncsi mobilitásnak is gátja, a szociálisan vagy kulturálisan elmaradott családok gyermekeinek felemelkedését akadályozó körülmény.

A hátrányos helyzetű gyermekek későbbi életvitele – ha idejekorán nem is avatkoznak abba be – társadalmilag pozitív értékű: becsületes, dolgozó, közösségi érzelmű felnőtté válhatnak, hiszen nevelésük erkölcsi, magatartási szempontból megfelelő. Érzelmileg jól beágyazottan, szerető családban élnek. Hátrányuk, hogy külső körülményeik miatt nem tudják kibontakoztatni személyiségüket, kiművelésük hiánya társadalmi és egyéni veszteség.

A hátrányos helyzetű gyermekek nem minden esetben gyermekvédelmi esetek (pl.: szűkös lakásviszonyok, alacsony műveltségű szülők, anyagi nélkülözés).

Más esetekben közbe kell lépni a gyermekvédelemnek, ahol a család anyagi és kulturális helyzete jó (néha kiemelkedően jó) – azonban a család nevelői légköre (érzelmi reakciók, szülők karakterbetegsége, hibás nevelési eljárásai, elhanyagoló vagy bántalmazó életmód) a gyermeket elzüllesztzi vagy megbetegíti.

A bükki iskolának mindkét réteggel foglalkoznia kell. Mégpedig úgy, hogy a gyermeket és a környezetét egységnek tekinti, és mindkettőnek a kedvező befolyásolását feladatának tekinti. A hátrányos helyzetű tanulóknál a külső körülmények és a gyermek életrendjének átalakításával sikert lehet elérni. Ebben az esetben a feladat a hátrányt jelentő körülmények kiküszöbölése vagy enyhítése.

Megelőzés és gondozás.

A gyermekvédelem legfőbb bázisai a közoktatási intézmények. Legnagyobb értékű ezek közül az általános iskola, ahol nyolc évig kísérhető figyelemmel a gyermek fejlődése, és ahol lehetőség nyílik arra, hogy mind a gyermekkel, mind pedig családjával és környezetével a pedagógus bensőséges, jó kapcsolatba kerüljön, és erre a kapcsolatra alapozva irányítsa, de legalább befolyásolja a gyermek nevelését.

Az iskola feladata, hogy igyekezzon:

- a gyermek személyiségének károsodását beavatkozásával megelőzni (prevenció)
- a már bekövetkezett károsodásokat és azok hatásait megszüntetni, de legalább enyhíteni (korrekció)

A gyermekvédelmi feladatrendszernek ez a két szakasza egységes folyamatot képez, amelyek egymással kölcsönhatásban állnak, összeolvadnak, átfedik egymást, és egymással kiegészítő sort alkotnak. A prevenció gyakran korrekció is.

A gyermekvédelmi megelőző munka célja, hogy még idejekorán, azaz a károsodások bekövetkezése előtt avatkozzon be a nevelésbe, és ezzel kellő védelmet nyújtson az ártalmak ellen. Vagy szüntesse meg az ártalomhatást, vagy pedig a gyereket tegye azzal szemben ellenállóvá.

A prevenció kiküszöbölni igyekszik a fenyegető ártalmakat azzal, hogy fejleszti a szülők nevelési kultúráját, a gyermekek jellemnevelését, magatartását, iskolai és iskolán kívüli elfoglaltságát irányítja, ellenőrzi, feltárja, és megszünteti a környezet rosszra csábító alkalmait.

A prevenció eredményességének feltétele, hogy a gyermekért felelős minden tanulójának környezetét, valamint fejlettségi és neveltségi szintjét, az esetleges ártalmakkal szembeni ellenálló-képességét is ismerje. A „külső környezet” felderítését szolgálja egyebek között a családlátogatás, a családtagok személyes megismerése.

Nagy a haszna annak is, ha a pedagógus a szülői értekezleteken megbeszéli a szülőkkel a tipikus problémákat, mert így konkrét nevelési javaslatokkal állhat a szülők elé. Módja van, hogy befolyásolja a gyermekkel való bánásmódot, életvitelét és a nevelési szokásokat. A gyermekvédelmi esetekben azonban nélkülözhetetlen olyan sajátos kapcsolat kialakítása, aminek során a gyermek egyéni nevelése is szóba kerül. Különösen fontos ez a lelkileg elesett emberek és a gyermekeiket egyedül, nehezen nevelő szülők esetében. Az ilyen elmagányosodott szülővel beszélgetni kell gyermekéről és róla magáról. Az emberi kapcsolat megerősíti őt nevelő szerepében, és a jó személyi kötődés eredményeképpen irányítottan, majd szerencsés esetekben önállóan is nevelőképpé válik. Sikerre csak az számíthat, aki előítéletek nélkül, a

segítés mélyről fakadó, valódi szándékával közeledik a szülőhöz is, a gyermekhez is. A pedagógus – szülő együttműködésének a kialakítása a gyermekvédelmi megelőzés érvényesítése nehéz, idő- és energiaigényes. De valódi és tartós enyhülést ígér, néha pedig végleges megoldáshoz is vezet.

A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Az iskola, mint a bükki gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat is ellátó intézmény köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a helyi gyermekjóléti szolgálat szervezését ellátó városi önkormányzatnál, illetve indokolt esetben köteles hatósági eljárást kezdeményezni.

Az említett törvény, valamint a bükki önkormányzat rendelete szerint az önkormányzat szociális bizottsága jogosult gyermeknek rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítani. E pénzübeli támogatás megállapítását az iskola is kezdeményezheti. (A bejáró tanulók esetén ez az illetékes önkormányzatokat jelenti.)

Az iskolai gyermekvédelmi munkának hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a hátrányok megelőzéséhez és a kialakult hátrányosság megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pedagógiai rendszer:

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.

Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenykedik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzése, feltárása, megszüntetése**.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
 - meg kell keresni a problémák okait,
 - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
 - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval,

- családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal
 - polgármesteri hivatalokkal,
 - gyermekorvossal, védőnővel,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e) A bükki iskola pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:
- a felzárkóztató foglalkozások,
 - képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés,
 - a tehetséggondozó foglalkozások,
 - az indulási hátrányok csökkentése,
 - a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
 - a pályaválasztás segítése,
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - a családi életre történő nevelés,
 - a délutáni vezetett és a tanulószobai foglalkozások,
 - az iskolai étkezési lehetőségek,
 - az egészségügyi szűrővizsgálatok,
 - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
 - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
 - a szülőkkel való együttműködés,
 - tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.6.5 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Tapasztalható, hogy fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot.

A mai társadalomban az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni. Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Célunk segíteni azon tanulóink beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve – akár átmenetileg is – hátrányos helyzetűek.

Mindezek ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érünk, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelőseink és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- Anyanyelvi kommunikáció:
Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- Matematikai kompetencia:

Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.

- Digitális kompetencia:

Információkeresés

- Szociális és állampolgári kompetencia:

Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, frusztráció kezelése, egyéni és közérdek tisztelete

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás,
2. Önismereti csoportok létrehozása, működtetése,
3. Drog- és bűnmegelőzés (DADA program)
4. Mentálhigiénés programok,
5. Pályaorientációs tevékenység,
6. Táborozások, kirándulások, országjárások,
7. Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről,
8. Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
9. Figyelemfelhívás a tanulássegítő foglalkozások előnyeire,
10. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltató intézményekkel,
11. A tankönyvtámogatás elveinek megismertetése a szülőkkel
12. Táborozási, kirándulási hozzájárulások,
13. Alapítványi támogatások (sport),
14. Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon,
15. Étkezési támogatás elveiről, mértékéről tájékoztatás

1.7 AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE

Az intézmény diákjainak közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók

összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek, egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák. Munkáját az e feladattal megbízott pedagógus segíti.

- A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, tisztségviselőik megválasztásában, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, az iskolai, kollégiumi diák-önkormányzati tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

- A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,

c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,

d) a házirend elfogadása előtt.

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,

c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,

e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,

f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

- Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, az előterjesztést, a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a határidő előtt legalább tizenöt nappal meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

- A diákközségülés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint, napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni

1.8. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

1.8.1. A TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői közösség ülésén, évente a diákközségülésen, ill. a diákönkormányzat vezetőségének ülésén;
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül;
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
1. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
 2. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői közösség képviselőivel.

1.8.2 A SZÜLŐK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉT ÉRINTŐ FORMÁK

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. Fórumok

a) Családlátogatás

Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében

b) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadóóra

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről

e) Írásbeli tájékoztató – online üzenő füzet

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, szakmai fejlődésükről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

f) Az iskola honlapja

Lehetőség az aktualitások követésére, elektronikus kapcsolattartásra.

(www.bukiskola.hu)

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
5. A tanév során megvalósított témahetek, projekthét zárásaként a szülőkkel közös záró rendezvényt tartunk, ahol lehetőség nyílik a közös tevékenységekre, az együtt munkálkodásra gyerekeknek, pedagógusnak, szülőnek.

2. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
 - *különbözeti vizsgákra,*
 - *javítóvizsgákra*
- vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladta
 - az alapfokú oktatás pedagógiai szakaszban a kettőszázötven tanítási órát,
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- d) meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- e) a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Készségtárgyakból (rajz és vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, technika – alsó tagozatban,) osztályozó vizsga kötelezettség nincs.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, illetve a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Ha a feltételek megteremthetők, akkor az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időben tehet.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy

osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti vizsga részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait következőképpen határoztuk meg.

3. A vizsgatárgyak részei

Az egyes tantárgyak követelményeit a kerettantervekben rögzített várható fejlesztési eredmények határozzák meg.

A közismereti tantárgyak vizsgarészeinek %-os arányát a következő táblázatban határozzuk meg:

Tantárgy	Írásbeli vizsga rész		Szóbeli vizsga rész		Gyakorlati vizsga rész	
	Alsó	Felső	Alsó	Felső	Alsó	Felső
Magyar nyelv	80	50	20	50		
Magyar irodalom	70	50	30	50		
Matematika	80	80	20	20		
Idegen nyelv	60	60	40	40		
Történelem		50		50		
Hon- és népismeret				100		
Etika/Hit- és erkölcsan	50	50	50	50		
Környezetismeret	50		50			
Természetismeret		50		50		
Földrajz		50		50		
Biológia		50		50		
Fizika		80		20		
Kémia		80		20		
Ének-zene	20	50	80	50		
Technika és életvitel			20	60	80	40
Vizuális kultúra			20	20	80	80
Informatika				20		80
Testnevelés és sport					100	100

4. A vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák rendje

- A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a vizsgára jelentkezést követően a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől.
- osztályozó vizsgák esetén az első félév anyagából októberben, a 2. félév anyagából februárban
- javítóvizsga esetén júniusban, az osztályozó konferenciát követően
- (A szaktanár a témakijelölést 3 példányban készíti el a diák, a munkaközösség-vezető, és az igazgatóhelyettes részére.)

Az írásbeli vizsgák rendje:

- Az írásbeli vizsga feladatlapját a szaktanár készíti el, nyomtatott formában és a vizsgát szervező igazgatóhelyettesnek adja át legkésőbb az írásbeli vizsgát megelőző napon.
- A vizsga teremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti.
- A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszköztől a tanulók maguk gondoskodnak.
- Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető.
- Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A szóbeli vizsgák rendje

- A szóbeli vizsga tételeit (kérdéseit) a szaktanár állítja össze és a vizsgabizottság elnökének adja át legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző napon.
- A szóbeli vizsga nem nyilvános.

- A *szóbeli vizsgák* 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek.
- A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak.
- A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Ezt követően válaszát 10-15 percen önállóan fejt ki.
- A dolgozatot a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.
- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga szervezhető.
- A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

A gyakorlati vizsgák rendje

- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról

A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

- A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.
- A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak.
- A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözetben.
- Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni az osztályfőnöknek.
- A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

- Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

A vizsgák értékelése

- Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:
0 - 33 %→elégtelen
34 - 54 %→elégséges
55 - 74 %→közepes
75 - 90 %→jó
91 - 100%→jeles
- A szóbeli és a gyakorlati vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.
- Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani úgy, hogy az írásbeli és a gyakorlati vizsgarész duplán számít.

A vizsgák eredményének kihirdetése

- A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.
- Az augusztusi osztályozó, javító- és pótlóvizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

- A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az intézményegység vezetője bízza meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.
- A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei.

- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.
- A dolgozatok egy év múlva selejtezhettek.

5. A TANULÓ FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

A tanuló - beleértve a magántanulót is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

- Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola).

- A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá - a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban - a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatását több megyére, országrészre kiterjedően ellátó nevelési-oktatási intézmény működési, felvételi körzetének meghatározása előtt az intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt kormányhivatalok véleményét.

- Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy

kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladat ellátási helye található.

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladat ellátási helye található.

- Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

- Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy

- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy

- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy

- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

- A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon - legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt - nyilvánosságra kell hozni.

- Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével - az igazgató dönt.

5.1. Belépés

- Az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről a kormányhivatal közleményt vagy hirdetményt köteles közzétenni a helyben szokásos módon, a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal.
- Az iskolába kerülő tanuló az iskolával tanulói jogviszonyt létesít, a jogviszony felvétel vagy átvétel útján jöhet létre. Az első osztályba kötelezően felvételt nyer az iskola beiskolázási körzetébe tartozó valamennyi tanuló, aki abban a naptári évben augusztus 31-ig tölti be a 6. életévét, és az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget eléri. A tanulói jogviszony létesítését a szülő kérelmezi, kezdete a gyermek 6-8 éves életkora. (Az iskola igazgatója dönt az iskolába lépéshez szükséges fejlettség eléréséről az óvoda ill. a tanulási képességeket vizsgáló szakértői bizottság véleménye alapján.)

- A szülő kérelmére az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérése esetén az igazgató döntése alapján felvételt nyerhet az az iskola körzetében élő gyermek is, aki a naptári év december 31. napjáig tölti be a hatodik életévét. Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.
- Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.
- Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.
- A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írárták be.
- Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.
- A tanuló átvételére – ha az nem jár iskolatípus változtatással – a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez az 1. évfolyamosok beiratkozásához felsorolt iratokat kell mellékelni.
- Ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor.

- Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván. A vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.
- Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírálása és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.
- Ha a tanulót rendkívüli felvételi eljárás keretében vették fel az iskolába, a beiratkozásának időpontját az iskola igazgatója állapítja meg.
- Az iskolarendszer átjárhatósága érdekében folyamatosan lehetőséget kell adni az emelt óraszámú csoportokba való belépésre. A belépés feltétele: a tanuló tanulmányi eredménye és a nyelvi szintmérésen való megfelelés.
- A tanuló a tankötelezettséget a szülő kérésére, az iskola igazgatójának engedélyével magántanulóként is teljesítheti a törvényben meghatározottak szerint. (A magántanulói jogviszony létesítéséhez a gyermekjóléti szolgálat véleményt nyilváníthat, hátrányos helyzetű tanuló esetén pedig kötelezően kell kikérni véleményüket.) Ha a tanuló hátrányára válik a magántanulói státusz, akkor a jegyzőt haladéktalanul értesíti az iskola.

E jogviszonyban a szülő gondoskodik a gyermek felkészítéséről. Beszámolási kötelezettségének osztályozó vizsga keretében, három fős vizsgabizottság előtt tehet

eleget. A készségtárgyak tanulása alól felmentést kaphat, magatartását és szorgalmát nem kell értékelni

5.2. A tanuló jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony az alábbi esetekben

- Ha a tanuló eredményesen elvégezte az általános iskola 8. évfolyamát. Az általános iskola által kiállított bizonyítvány feljogosítja a tanulót, hogy tankötelezettségének középiskolában tegyen eleget.
- A tanuló lakhelyének változása esetén, ha a lakóhely szerint illetékes iskolába kéri átvételét.
- Ha a szülő kérelmére a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján. Az iskola köteles a tanuló iskolai munkáját tanúsító dokumentumokat az átvevő iskolának átadni.
- Fegyelmi határozat nyomán – a fogadó iskola igazgatójával történő egyeztetést követően -, ha a tanulót a másik iskola átvette, az átvétel napján. A dokumentumok továbbítására a fentiek szerint kerül sor.
- Ha a tanuló az adott tanévben betölti a 16. életévét, a tanév végén a jogviszonyt akár a tanuló, akár az iskola is megszüntetheti, ha a tanuló nem végezte el az általános iskola 8. évfolyamát. A szülő kérésére, tanulmányait a felnőttoktatásban folytathatja.
- Nem tanköteles korú tanuló esetén fegyelmi határozattal.

6. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A segítségnyújtás célja a sérült ember életének megmentése, egészségének visszaadása. Társadalmi elvárás az általános iskolákkal szemben is, hogy minél több állampolgár, felnőtt és gyermek legyen képes szakszerűen és sikeresen elsősegélyt nyújtani.

Mivel az elsősegélynyújtó gyakran csak saját tudására, eszközök hiányában ötletességére hagyatkozhat, ezért fontos, hogy azokat a beavatkozásokat sajátíttassuk

el, amelyeket ilyen körülmények között minimális eszközökkel vagy eszközök nélkül is jól tudunk alkalmazni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek célja

- ◆ a szemléletformálás, a segítő szemlélet kialakítása,
- ◆ a napi gyakorlat kapcsán előforduló balesetek alapszintű ellátásának elsajátítása,
- ◆ a tanulók gyakorlati és személyes készségeinek, képességeinek fejlesztése,
- ◆ pozitív attitűdök kialakítása, melyek segítik az adott életkori szinten az egészségügyi, gondozási helyzetek megoldását.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása történhet tanítási órákon – testnevelés, osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia, kémia -, délutáni foglalkozásokon, szakkör keretében.

Az életkori szakaszoknak megfelelően a következő témaköröket érintjük.

Témakörök	Tartalmak	Kompetenciák	Tantárgyak
Elsősegélynyújtás alapfogalmai	Sürgősségi ellátás	A beteg mentésében, valamint szállításra történő előkészítésében segédkezik Beteget mozgat Stabil oldalfekvést alkalmaz Segítséget hív	Osztályfőnöki Testnevelés
Vészhelyzetek felismerése	Veszélyforrások a mindennapi életben Életkorok rizikófaktorai	A figyelemfelhívó panaszokat, tüneteket veszély-forrásokat felismeri	Környezetismeret Természetismeret Biológia
Betegvizsgálat	Tünetek észlelése	Tájékozódó betegvizsgálatot végez A helyszín biztonságosságát felméri A helyszíni körülményekről tájékozódik	Környezetismeret Természetismeret Biológia Osztályfőnöki Testnevelés
Komplex újraélesztés	Az újraélesztés és szövődményei	Ismeri a segítségkérés jelentőségét, a túlélési láncot	Osztályfőnöki

		Ismeri az újraélesztés kivitelezését Ismeri a csecsemő és a kisgyermek alapszintű újraélesztésének specialitásait	
Eszméletvesztéssel járó állapotok	Eszméletvesztés leggyakoribb okai, agyi vérrellátási zavarok, görcsrohammal járó rosszullétek	Eszméletlen betegnél eszközzel és eszköz nélkül légutat biztosít	Osztályfőnöki Biológia
Nehézlégzéssel járó állapotok	Ki-, be-, kevert-nehézlégzés	A beteget állapotának megfelelő testhelyzetbe hozza.	Természetismeret Biológia
Fájdalommal járó állapotok	Végtagi-mellkasi-hasi fájdalmak	A figyelemfelhívó panaszokat/ tüneteket felismeri	Környezetismeret Természetismeret Biológia
Belgyógyászati balesetek	Áramütés, vízbefulladás, mérgezések, gyógyszerérzékenység, allergiás reakciók Égés, fagyás, lehűlés	Hőhatás okozta sérülést ellát Ismeri a gyógyszerérzékenység tüneteit	Természetismeret Biológia Kémia
Sérülések	Sebzések, vérzések Sebellátás, kötözés. Törés, ficam, rándulás	Elsődleges sebellátást végez Vérzéscsillapító eljárást alkalmaz Kötözéseket alkalmaz Töréseket, ficamot, rándulásokat rögzít	Testnevelés Osztályfőnöki óra

7. Az integrált nevelés – oktatás céljai és tevékenységrendszere

A sajátos nevelési igény

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A nevelés, a fejlesztés feltételeit a közoktatási törvény és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni. A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

Iskolánkban egyaránt felvállaljuk az organikus okokra visszavezethető sérüléssel rendelkező és az organikus okokra vissza nem vezethető sérüléssel rendelkező tanulók ellátását, és számukra biztosítjuk a jogszabályban előírt oktatási –nevelési

feltételeket. Mindkét csoport képzési programjainak összeállításakor az illetékes TKVSZRB vagy nevelési tanácsadó szakvéleményére támaszkodunk.

Iskolánkban döntő többségben egyéb pszichés fejlődési zavarral (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, kevert specifikus fejlődési zavar) küzdő tanulók integrált oktatása történik, de számolunk az enyhén érzékszervi és mozgásszervi sérült tanulók ellátási kötelezettségére is, az országos illetve a regionális szakszolgálatok segítségét igénybe véve.

Az SNI tanulók integrált oktatását részleges formában valósítjuk meg. A tanulók, a számukra jogszabályilag előírt rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásokon szakképzett gyógypedagógus irányításával vesznek részt.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a

figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés és terápia hatására fejlődésük a mentális képességek területén is számottevő lehet.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók akadályozottsága, személyiségfejlődési zavara, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk.

Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki: a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait; szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; a tanórai

tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres; alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez; együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező **gyógypedagógiai tanár/terapeuta** az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést

szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

Az egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé. A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár, terapeuta közreműködése szükséges.

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú rehabilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékosságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a fogyatékosság típusa, súlyossága.
- a fogyatékosság kialakulásának ideje.
- a sajátos nevelési igényű tanuló életkora,
- pszichés és egészségi állapota,
- rehabilitációs műtétei,
- képességei, kialakult készségei,
- kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

- a társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár/terapeuta kompetenciája:

- a programok, programcsomagok összeállítása, (különösen az egyéni fejlesztés programjai)
- a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés,
- közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8(7+1)	8(7+1)	7,5(6+1,5)	7,5(6+1,5)
Idegen nyelvek				3(2+1)
Matematika	5(4+1)	5(4+1)	5(4+1)	4
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1,5(1+0,5)	1,5(1+0,5)
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összes óra	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5-8. évfolyamon

Óraterv a helyi kerettantervekhez 5-8.évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+1	3+1	4+0,5
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2+0,5	2	2+0,5
Etika/Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2+0,5		
Biológia-egészségtan			2	1+0,5
Fizika			2	1+0,5
Kémia			1+0,5	2
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1			
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összes óra	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat választottuk és alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Technika és életvitel	B változat

2.2. A kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és szabadon választott foglalkozások

Alsó tagozatosok heti óraszámjai

Foglalkozás	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	1.a	1.b	2.a	2.b	3. a	3.b	4. a	4.b
Kerettantervi órakeret	25	25	25	25	25	25	27	27
Délutáni vezetett foglalkozás	20		20		20		20	
Matematika felzárkóztatás	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika tehetséggondozás	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar felzárkóztatás	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar tehetséggondozás	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika szakkör							1	1
Angol nyelvi szakkör					1	1		
Német nyelvi szakkör					1	1		
Lányka torna	1		1		1		1	
Kézilabda					2		2	
Összes óra	79		79		85		87	

Felső tagozatosok heti óraszámai

Foglalkozás	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	5.a	5.b	6.a	6.b	7. a	7.b	8. a	8.b
Kerettantervi órakeret	28	28	28	28	31	31	31	31
Délutáni vezetett foglalkozás	10	10	10	10	10	10	10	10
Matematika felzárkóztatás	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika tehetséggondozás	1		1		1		1	
Idegen nyelv	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar felzárkóztatás	1	1	1	1	1	1	1	1
Magyar tehetséggondozás	1		1		1		1	
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1
Atlétika	1	1	1	1				
Kézilabda	1	1	1	1	1	1		
Labdajátékok	1		1		1		1	
Természettudományos gyakorlat	1		1		1		1	
Fizika					1		1	
Angol szakkör németeseknek					1	1	1	1
Német szakkör angolosoknak					1	1	1	1
Középiskolai matematika előkészítő							1	1
Középiskolai magyar előkészítő							1	1
Angol nyelvvizsga előkészítő							1	1
Német nyelvvizsga előkészítő							1	1
Énekkar	1		1		1		1	
Csillagászat	1		1		1		1	
Orosz szakkör					1		1	
Összes óra	96		96		106		112	

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyvek és taneszközök

Az iskolai tanítást és tanulást segítő könyveket funkcióik szerint különböztetjük meg. Mindegyiktől meg kell követelni a nyelvi helyességet, a gyermekek korának megfelelő stílust, a gyermeklélektani és pedagógiai szempontok érvényesülését.

Ne legyenek ellentétesek az Alaptörvény szellemével, ne tartalmazzanak tudományos tévedéseket.

A kompetencia alapú oktatás céljainak megfelelő tananyagot tartalmazzanak.

A tankönyvek didaktikai követelményeknek tesznek eleget.

Általában egy tankönyvsorozat részei.

Szorosan illeszkednek tantervhez, a pedagógiai programhoz.

A megtanulandó tananyagot tartalmazzák, kerülik a felesleges részleteket, a tananyag hosszas fejtegetését.

Tartózkodnak a tantárgyi részrehajlástól, az egyoldalúságtól.

Nem példatárak, csak mértékkel tartalmazznak ilyen jellegű részeket.

Legyenek esztétikusak és tartósak.

A diákokat a tankönyvek megbecsülésére kell nevelni!

Olvasókönyvnek tekinthetők a tananyaghoz szorosan kapcsolódó, az illusztráló vagy elmélyítő irodalmi igényű művek, válogatások, szöveggyűjtemények, a tantárgy vagy a tudomány történetét bemutató kiadványok.

A feladatárak a gyakorlást közvetlenül segítő könyvek, mint például a matematikai, a fizikai, a kémiai, a biológiai, a verstani példatárak, a nyelvi kifejezés gyűjtemények. Ide soroljuk a feladatok megoldását tartalmazó kiadványokat is.

A „segédkönyvek” (szótárak – pl.: A magyar nyelv értelmező kéziszótára, a Helyesírási tanácsadó szótár -, az enciklopédiák, a lexikonok, adattárak stb.), a kézikönyvek az önálló ismeretszerzés és a tehetséggondozás eszközei.

Az ismeretterjesztő és a szépirodalmi műveket, az időszaki kiadványokat (folyóirat, napilap stb.) is hozzáférhetővé tesszük a diákok számára az iskolai könyvtárban.

A jegyzetek a tananyagnak (vagy egy részének) emlékeztető jellegű összefoglalásai (pl.: nyelvtani áttekintők stb.). A jegyzetek tankönyvpótlóként szerepelhetnek, ha a tankönyv

még nem készült el, vagy ha a tantárgy szakmódszertana még nem kristályosodott ki (pl.: környezetvédelem, egészségtan, informatika). Nem feltétlenül a megtanulandó anyagot tartalmazzák, és gyakran az órai jegyzetelést segítik.

A tanulói, tanári segédletekhez tartozhatnak a szakköri füzetek, az iskolai tehetséggondozást segítő ismeretterjesztő kiadványok valamint a tanári segédkönyvek.

Nem soroljuk a tankönyvek közé a feladatlapokat és a munkafüzeteket.

A nyomtatott dokumentumok mellett a nem nyomtatott ismerethordozók széles köre is (hanglemez, dia, hang- és videokazetta, számítógéppel olvasható ismerethordozók) felhasználhatók a tanításban és a tanulásban.

Ugyanígy a hagyományos biológiai, kémiai, fizikai kísérleti eszközök, anyagok, történelmi tárgyú emlékek (eredetiek és műtárgy másolatok) fontos szerepet kapnak a tanításban.

A kiválasztás elvei

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható a helyi tantervben, az egyes tantárgyak tanítására meghatározott órakeretben;
- a taneszköz segítségével a kerettantervben megadott fogalomrendszer jól megtanulható, elsajátítható legyen,
- a taneszköz minősége nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- nyomdai kivitelezése alkalmas legyen a tartós használatra
- *illusztrációs anyaga*, betűmérete feleljen meg az életkori sajátosságoknak
- megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);

- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;
- amelyekhez biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

Minden tanév végén az iskola informálja a szülők közösségét a következő tanévre vonatkozó, választandó taneszközök megnevezéséről, áráról, minőségéről, az igénybe vehető kedvezményekről.

A jó minőségű tartós tankönyvek bevezetése után meg kell szervezni a használt tankönyvek begyűjtését és értékesítését vagy kölcsönzését. Továbbra is folytatni akarjuk azt a jól bevált gyakorlatot, hogy a beiskolázás időszakában a felvételt nyert tanulók és szüleik megkapják a használni kívánt tankönyvek jegyzékét, hogy az iskolakezdésig bármely más beszerzési forrást felhasználhassanak.

A törvényi előírásoknak megfelelően térítésmentesen biztosítjuk a diákoknak a tankönyveket. Ezek tartós tankönyvek, kivéve a munkafüzeteket, munkatankönyveket, nyelvkönyveket. A tartós tankönyvek könyvtári állományban vannak, onnan kölcsönzik azokat a diákok egy tanévre.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A hazánk *Alaptörvényében* megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát, alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.* Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti,

közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve, cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal

járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élő világ változatosságának megőrzését.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése az elsődleges feladat, ezért

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az iskolai élet szabályainak megismertetésével a tanulók fegyelmezettségét fejlesztjük

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- megfelelő motivációval keltjük fel tanulóink érdeklődését az ismeretszerzéshez
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulósszervezési módokat.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében. Minden órát órarend szerint az iskolai oktatás keretein belül valósítunk meg.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a foglalkozás vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.7. Projektoktatás

Az alsó tagozaton valósítjuk meg iskolánkban 3 hetet meghaladó projekt és a témahetek megvalósításával a projektoktatást. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A tanév során megvalósuló 3 hetet meghaladó projekt a „Barátunk a természet” címet viseli, melyben az évszakokhoz kötődő hagyományok, népszokások, sokszínű jellemzők feldolgozásával fejlesztjük sokoldalúan gyermekeink képességeit.

A témahetek meghatározása az éves munkatervben az adott tanév elején történik

Választható témák:

- Az egészségünk érték
- Közlekedj biztonságosan!
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Anyák napja
- Madarak fák napja
- A víz napja

2.8 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési rendszere

2.8.1. A tanulók tudásának értékelése, az írásbeli beszámoltatás korlátai

Az 1-8. évfolyamon általános követelmények:

- A témazáró dolgozatok száma ugyanazon a napon maximum kettő lehet! E napon más dolgozat nem íratható.

- A témazáró dolgozatok megírásának időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatni kell.
- A tanuló joga a dolgozatot és annak értékelését a megírástól számított három munkahéten belül kézhez kapni, a szülői megtekintés lehetőségét biztosítva.
- Szöveges értékelés az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam 1. félévében (bevezető szakasz)

2.8.2. Az értékelési rendszer

Értékeléskor alkalmazzuk az:

- ♣ előzetes (diagnosztizáló) értékelést,
célja: felmérni a tanuló azon ismereteit, amire építeni lehet,
- ♣ *Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció*, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelismeréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- ♣ közbülső (formatív) értékelést,
célja: a nevelő visszajelzést kapjon a tanuló tájékozottságáról egy témakörön belül,
- ♣ *Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció*, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőknek, diáknak.
- ♣ összegező (szummatív) értékelést,
célja; a tanuló tudásszintjének megállapítása tanítási egységenként.

Az értékelési célokat és funkciókat a tanítás, tanulás folyamatában, a tanuló számára egyértelművé kell tenni.

Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, a szülőnek, tanulóknak ad információt.

Értékelés formái:

Verbális értékelés:

- ♣ tanári, személyre szóló értékelés, jellege segítő, tanácsadó, korrigáló,
- ♣ kiemelkedő teljesítmények, esetleg káros megnyilvánulások, közösség előtti osztályfőnöki, igazgatói, stb. értékelése,

- ♣ pedagógusok beszélgetései gyerekekkel, szülőkkel,
- ♣ osztályfőnök havi értékelése a tanuló fejlődéséről, közösségi feladatok elvégzésében való segítőkészségről

Írásbeli értékelés:

- ♣ tanulók írásbeli munkájához fűzött megjegyzések, szöveges értékelés 1. osztályban és a 2. osztályban félévéig, Osztályozás 2. osztály második félévtől.

2.8.3. Szöveges értékelés a bevezető szakaszban az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam 1. félévéig

A törvényi szabályozás szerint az **1. évfolyamon és a 2. évfolyam 1. félévkor** kötelezően kell alkalmazni a szöveges értékelést.

A **szöveges értékelés** árnyaltan és differenciáltan látja el az értékelés funkcióit.

A szöveges értékelés alapelvei:

- ♣ A követelményrendszer érthetően meghatározott legyen.
- ♣ Tisztában legyen a pedagógus az általa használt értékelés céljával.
- ♣ Az értékelés alapján meghatározható legyen az egyén fejlesztésének stratégiája.
- ♣ Az értékelés minimalizálja a tanítói szubjektivitás lehetőségét.
- ♣ Pozitív kicsengésű legyen a tanulói személyiség fejlesztésének érdekében, a gyermek sajátosságainak figyelembevételével.
- ♣ Támaszkodjon a gyermek önértékelésére, önértékelésre való képességére.
- ♣ Az értékelés sokféleségére törekedjék a pedagógus (megfigyelés, szóbeliség, írásbeliség, együttműködési készség, egyéni személyiségvonások, domináns tanulási stratégia és stílus ismerete).
- ♣ Az értékelés alapjául szolgáló mérések legyenek megbízhatóak, érvényesek (tartalmilag, formailag és prognosztikusan).
- ♣ A tanulási folyamatban a vele együttműködőket (tanuló, szülő) egyenrangú félként, a közös tanulás érdekében működő szövetségesként kezelje a nevelő.

A szöveges értékelés célja:

- ♣ Árnyaltan fejezi ki a tanulói teljesítménnyel kapcsolatos véleményt, nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
- ♣ Hozzájárul a személyiség épüléséhez, alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet, általa a gyermek aktív részese saját fejlődésének.
- ♣ Irányít, távlatot mutat a tanulónak (a szülőnek) a továbblépéshez.
- ♣ Megerősíti a jót, a pozitívumokat, csökkenti a teljesítmény miatti szorongást.

A szöveges értékelés rendszere:

A minősítés módja

év közben:

- ♣ szóbeli szöveges értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről, tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon (tanító részéről és önértékelés formájában)
- ♣ - írásos szöveges értékelés: - a tanulók írásbeli munkáihoz kapcsolódva rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazása,
 - ❖ témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével, vagy a különböző nehézségű feladattípusok szintjének megadásával (pl. mindenkítől elvárható, közepes nehézségű, nehéz és átlag feletti vagy kiemelkedő teljesítménynek tekinthető az adott feladat teljesítése),
 - ❖ a tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek bejegyzése a tanulók fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. tájékoztató füzetbe).

félévkor és év végén:

- ♣ szöveges minősítés a tanuló magatartására, szorgalmára vonatkozóan,
- ♣ szöveges minősítés a tanuló teljesítményére vonatkozóan (elsősorban a magyar nyelv és irodalom, matematika és a környezetismeret tantárgyak tanulásában nyújtott teljesítménye alapján):
 - ❖ kiválóan teljesített

- ❖ jól teljesített
 - ❖ megfelelően teljesített
 - ❖ felzárkóztatásra szorul (megjelölve, mely tantárgyakból)
- A szöveges értékelés végén a különböző tantárgyakból dicséret adható.

A minősítés rögzítése

év közben és félévkor:

- ♣ tájékoztató füzet
- ♣ értékelő lapok
- ♣ értékelő füzet
- ♣ tanulók írásbeli munkáihoz kapcsolódva
- ♣ tanulói füzetek, munkafüzetek, tudáspróbák, mérőlapok

év végén:

- ♣ bizonyítvány (oktatási miniszter által engedélyezett)

A minősítést végzők köre:

- ♣ A tanuló magatartására, szorgalmára vonatkozóan a tanító minősít, figyelembe véve a napközi otthoni nevelő, a szaktanárok véleményét.
- ♣ A tanuló tantárgyi teljesítményére vonatkozóan a tanító szaktanár(ok).
- ♣ A tanuló magatartására, szorgalmára, tantárgyi teljesítményére vonatkozóan évente legalább egy alkalommal önértékelést készít megadott szempontok alapján.

A szöveges értékelés tartalmi szempontjai

A szöveges értékeléseket a pedagógusok a tanítók team-je által kidolgozott és elfogadott szempontrendszernek, a megfogalmazott mennyiségi és minőségi kritériumnak megfelelően készítik el.

A szempontrendszer, a mennyiségi és minőségi kritériumok megfogalmazásakor figyelembe veszik a szöveges értékeléssel kapcsolatos pedagógiai, módszertani szabályokat, az iskola pedagógiai programját. A helyi tanterv követelményrendszerének értelmezésével a tanulók félévi és év végi értékeléséhez meghatározzák, hogy a különböző

tantárgyakból mit kell egy-egy tanulónak teljesítenie ahhoz, hogy kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul minősítést kapjon.

A szöveges értékelésben - a tantárgyak tanulásában nyújtott teljesítmények értékelésén túl - meg kell jelennie azoknak a kulcskompetenciáknak is, amelyek fejlesztése a bevezető és kezdő szakaszban kiemelt feladat, mivel szerepük meghatározó mind a személyiség formálódása, mind az iskolai eredményesség tekintetében (kommunikáció, szabálykövetés, gondolkodás, tanuláshoz való viszony, megfigyelés, észlelés, térbeli, síkbeli és időbeli tájékozódás, a mozgás fejlettsége). A fejlődés, a teljesítmény megítéléséhez különböző viszonyítási alapok vehetők figyelembe:

- ♣ kritériumra orientált értékelés (a viszonyítás alapja a fejlesztési, tantervi követelmények pl. félévi, év végi - értékelés),
- ♣ normatív értékelés (a tanulócsoportban kialakult teljesítménynormákhoz viszonyított),
- ♣ a tanulói fejlődés értékelése (a tanuló önmagához, megelőző teljesítményéhez viszonyított).

A tanulók szöveges értékelésében a különböző szempontok más-más tartalommal és súllyal kerülnek értékelésre az egyes évfolyamoknak megfelelően. A tanítók közössége évfolyamokra bontva határozza meg azokat a szempontokat, amelyekről minden tanuló szöveges értékelésében szólni kell, és kidolgoz egy olyan rendszert, amely fejleszthető munkaeszköz és jól használható ahhoz, hogy konstruktív visszajelzést adjon a tanító a gyermekek fejlődéséről önmaguk épüléséhez és szüleik tájékoztatásához.

2. 9. A tanulói teljesítmények számonkérésének, értékelésének általános elvei

Az értékelés célja:

- a szülőt és a tanulót tájékoztassa a végzett munka eredményéről, a fejlesztés lehetőségéről, továbbá mutassa társaihoz viszonyított előrehaladását, motiválja a tanulót eredményei fokozására.

Az értékelés alapelvei:

- Az évközi teljesítményeket – az 1. évfolyam és a 2. évfolyam első féléve kivételével – érdemjegyekkel értékeljük.

A tanulók tudásának értékelése: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Érdemjegyek, osztályzatok értelmezése:

Jeles (5) aki

- a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz
- a tananyagot ismeri, érti, tudja alkalmazni
- a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz

Jó (4) aki

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget

Közepes (3) aki

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre

Elégséges (2) aki

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- fogalmakat önállóan nem alkot, egyáltalán önálló feladatvégzésre nem képes

Elégtelen (1) aki

- a tantervi minimumot sem teljesítette
- ennek eleget tenni a tanári útmutatás segítségével sem képes
- akinek érdemjegyei számtani átlaga (beleszámítva a súlyozott érdemjegyeket is!) nem éri el a 2,00-t (1,8 esetén a szaktanár indokolt ajánlatára a nevelőtestület/osztályozó konferencia a tanuló javára megváltoztathatja elégségesre az osztályzatot.)

- Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam 1. félévében szöveges értékelést alkalmazunk. (3.10.1.1.)
- A tanév (ill. témakör) eleji diagnosztikus felmérések a céltudatos fejlesztést szolgálják, ezekre érdemjegyet nem adunk.

- Az évközi feleletek értékelése legyen ösztönző-formáló jellegű, folyamatos, konkrét és személyre szóló, törekedjék az objektivitásra, semmiképpen nem lehet a fegyelmezés eszköze
- Az értékelés rögzítésére osztálynaplót és ellenőrzőt használunk.
- A félévi osztályzat fejezze ki a tanuló első féléves teljesítményét
- Az év végi osztályzat az év végére elért tudásszintet, illetve *az egész tanévben nyújtott teljesítményt minősítse!*
- A félévi osztályzat az ellenőrzőbe, az év végi a bizonyítványba kerül.
- Az érdemjegyek minimális száma félévente: 3
- Az érdemjegyek és osztályzatok megállapítását a tanító és a szaktanár végzi.
- A tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. (ld. Ktv. 70.§ (4) „Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.”)
- Az elégséges osztályzat a kerettanterv minimum követelményének teljesítését takarja.
- Az egyes tantárgyakból folyamatosan kiemelkedő tanulói teljesítményt az év végi bizonyítványban *kitűnővel*, félévkor dicsérettel (5d) minősítjük.
- Alsó tagozaton az 1. évfolyamon – a vonatkozó jogszabályok értelmében – kizárólag a hiányzás miatt utasítható évfolyamismétlésre a tanuló.
- Az idegen nyelv(ek) tanulásának kezdő tanévében elégtelen minősítés nem adható.

A tanulói teljesítmény értékelése

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése, a tanulók tudásának értékelése és minősítése tanév közben, illetve félévkor és a tanév végén történik.

Az általános iskolában a 2. évfolyam 2. félévétől az előzőekben leírt öt fokozatú értékelést alkalmazzuk. A tantárgyi értékelés során a helyi tantervi követelmények az irányadók. Az

ott megfogalmazott minimumkövetelmény a szükséges és elégséges feltétele a kettes (elégséges) érdemjegynek illetve osztályzatnak.

Az érdemjegyek különböző teljesítményszintet takarnak, ezt a naplóban különböző színnel jelöljük:

- **piros jegy:** témazáró dolgozat, nagydolgozat

- **kék jegy:** felelet (szóbeli és írásbeli)

- **zöld jegy:** pontokból, szorgalmi jegy

Az érdemjegyek száma, a heti óraszám alapján:

Heti 1 órás tantárgy esetén félévenként időarányosan legalább 3 jegy, heti 2 vagy több órás tantárgy esetén félévenként időarányosan minimum 4 érdemjegy.

A témazáró dolgozatok értékelésében az alábbi arányokat alkalmazzuk:

91 % - 100 % = jeles (5)

75 % - 90 % = jó (4)

55 % - 74 % = közepes (3)

34 % - 54 % = elégséges (2)

0 % - 33 % = elégtelen (1)

A fenti arányoktól a helyesírás értékelésében lehetséges eltérést alkalmazni!

Az ettől eltérő értékelési arányok az egyes tantárgyaknál megjelennek.

A feladatsorokat úgy kell összeállítani, hogy a feladatok 50 %-a a minimumszintet tükrözze!

A magatartás semmilyen formában nem tükröződhet az érdemjegyekben, de „pontokban” sem!

Az értékelés folyamatáról adott információ:

- értékelés közlésére tanév közben csak az OM által rendszeresített nyomtatványokat használjuk (tájékoztató füzet, ellenőrző könyv, illetve tanév végén bizonyítvány)

Az értékelési gesztusban domináns kiindulópont:

- két értékelés között mennyit fejlődött vagy hanyatlott?
- az adott teljesítménynek mennyi az objektív értéke?

Mindezt a nevelőtestület a program szintjén egyezteti.

Az Etika-/Hit- és erkölcstan tantárgyat az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szövegesen értékeljük, a félévek végén a naplóban és a tájékoztatóban a következő kifejezés szerepel: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam második félévétől érdemjeggyel (melyet minden esetben szóbeli, szöveges értékelés is kísér), és osztályzattal értékeljük az egyéni vagy közös feladatokban való részvétel, illetve egy-egy konkrét tevékenység alapján.

2.10. A tanuló jutalmazásával összefüggő magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek és szempontrendszer

A nevelőtestület a tanulót a tanulmányi munkában elért kiemelkedő eredményéért, a magatartási és szorgalmi követelmények kimagasló teljesítéséért, a kiváló közösségi munkáért, illetve az iskola hírnevének erősítéséért dicséretben, jutalomban részesíti.

Dicséret adható:

- az iskolai versenyen való részvételért,
- iskolai rendezvények előkészítése, szervezése, ill. részvételért,
- folyamatosan kiemelkedő tanórai munkáért,
- kimagasló tanulmányi teljesítményért,
- az iskola képviseletéért,
- osztályközösségi tevékenységért,
- az osztályban, az iskolában betöltött tisztség pontos ellátásáért,
- egymás segítéséért.

A dicséretetek fokozatai:

- D bejegyzés az osztálynaplóba,
- szaktanári írásbeli dicséret,
- osztályfőnöki, „napközis” nevelői írásbeli dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A jutalmazás formái:

- jutalomkirándulás,
- tanítás nélküli munkanap,
- rendezvényen való részvétel támogatása,
- könyvjutalom.

A tartósan példamutató magaviseletet, kiváló eredményeket elérő tanulók könyvjutalomban részesülhetnek.

A nevelőtestület az intézmény hírnevét öregbítő, az általános iskolai tanulmányom alatt kitűnő tanulmányi eredményt elérő tanulókat **díszoklevéllel** jutalmazza. A kitüntetés a tanévzáró ünnepélyen kerül átadásra.

A környezetvédelmi, természetvédelmi kiemelkedő munkáért tanévente 1 felső tagozatos tanuló „Ablánc-díj”-ban részesülhet. A díjat a tanévzáró ünnepélyen adja át az intézmény vezetője.

A „Jó tanuló, jó sportoló” díjat Bük Város Önkormányzat adományozza a nevelőtestület javaslata alapján évente 1 alkalommal. A díjat a tanévzáró ünnepélyen adja át a város polgármestere.

Alapelvek: kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy a minősítés rendszere

- segítse az iskolai nevelés és oktatási céljaink elérését
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is
- minden esetben legyen személyre szóló, vegye figyelembe az adottságokat, a fejlődésben megtett utat, valamint – az életkori sajátosságok figyelembe vételével- segítse a helyes önértékelés kialakítását!

A magatartás és szorgalom értékelésének módja:

- A nevelők közössége havonta értékeli a tanulókat - magatartási és szorgalmi értékelés szempontjai alapján-, a tanuló önértékelésének, az osztály, az ott tanító nevelők, DÖK véleményének figyelembe vételével. (Hó közí értékelésben az ügyeletes tanárok véleménye fontos szempont, az ellenőrzőbe kerülő minősítésnél az osztályfőnök értékelése döntő fontosságú.)

- Félévkor és év végén, osztályozó értekezleten a nevelőtestület minősít az osztályfőnök - évközi érdemjegyeket figyelembe vevő - előterjesztése alapján.

A magatartás és a szorgalom minősítése

A tanuló magatartása

Példás (P):

- a házirend szabályait betartja
- figyelembe veszi az adott közösség érdekeit, annak munkájában részt vesz,
- vállalt feladatait rendszeresen teljesíti
- magatartásbeli, fegyelmezési problémáit beismeri és javítja azokat
- viselkedése követendő társai számára
- nevelőivel, társaival szemben figyelmes, udvarias
- az iskola, érdekeit „kifelé” képviseli
- a csoportmunka során együttműködik társaival a feladat elvégzése közben

Jó (J):

- a házirend és az osztályközösség legfontosabb szabályait betartja
- figyelmeztetés után hibáit szó nélkül javítja
- magatartásbeli, fegyelmezési problémák elvétve vannak
- különösebb egyéni és közösségi megnyilvánulásai nincsenek
- a csoportmunka során együttműködik társaival a feladat elvégzése közben

Változó (V):

- magatartása ingadozó
- a házirend szabályait gyakran megsérti
- többszöri figyelmeztetés után javítja csak hibáit
- viselkedése tanáraival, társaival szemben udvariatlan
- osztályfőnöki elmarasztalások birtokosa (szóbeli és írásbeli figyelmeztető, intő)
- vállalásait nem teljesíti

- a csoportmunka során zavarja társait, nem vesz részt a közös munkában, inkább viselkedésével hátráltatja azt

Rossz (R):

- a házirend szabályai ellen cselekszik, azt szándékosan megszegi
- az intézmény dolgozóival, nevelőivel, társaival viselkedése goromba, társai testi épségét veszélyezteti
- többszöri figyelmeztetés után sem javítja hibáit
- igazolatlanul hiányzik a tanítási idő alatt
- osztályfőnöki rovó „birtokosa”
- igazgatói elmarasztalás „birtokosa”
- nevelőtestületi elmarasztalása van
- fegyelmi eljárás indult ellene
- a csoportmunka során zavarja társait, nem vesz részt a közös munkában, inkább viselkedésével hátráltatja azt

A tanuló szorgalma

Példás (P):

- a kötelességtudó,
- a tanítási órákon a közösség munkájában aktívan részt vesz,
- felkészülése képességeihez mértén is példamutató
- a tanórákhoz szükséges felszerelése hiánytalan (füzet, könyv, stb.)
- szívesen vállal plusz feladatot – pl. gyűjtőmunka
- a tanórákon a csoportmunka aktív résztvevője

Jó (J):

- ha iskolai és otthoni munkáját, vállalt kötelességeit teljesíti, felkészülése képességeinek megfelelő,
- iskolai felszerelésben néhány esetben fordul elő hiányosság
- az órai munkában képességeinek megfelelően részt vesz

- a csoportmunka során aktív közreműködő – feladatot önként vállal

Változó (V):

- ha munkájában csak időnként tanúsít törekvést,
- kötelességét csak ismételt figyelmeztetések után teljesíti,
- iskolai felszereléseit hiányosan hozza magával
- csak kérésre vállal feladatot, felületesen teljesíti azt

Hanyag (H):

- ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődéséért,
- kötelességét gyakran elmulasztja
- iskolai felszerelését rendszeresen nem hozza magával,
- munkájában megbízhatatlan
- vállalt feladatát pontatlanul vagy egyáltalán nem teljesíti

A magatartást és szorgalmat havonta értékeljük.

A tárgyhóban 50 %-ot meghaladó hiányzás esetén a tanuló magatartása és szorgalma nem kerül elbírálásra.

Félévkor és tanév végén a nevelőtestület dönt az ellenőrző könyvbe illetve bizonyítványba kerülő minősítésről.

A projekthét és a témahetek végén szóban értékeljük a teljesítményt.

2.11. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei korlátai

- Hétvégére minimális szóbeli és írásbeli otthoni feladat adható
- Őszi, téli, tavaszi (nyári) szünetre házi feladat nem adható
- A házi feladatot minden esetben tankönyvből, vagy mindenki számára elérhető irodalomból vagy forrásból (Internet) lehet adni.

- A szorgalmi házi feladat nem kötelező, de a tanár által értékelendő feladat.
- A házi feladat mennyisége alkalmazkodjon életkorhoz, valamint az órai tananyag mennyiségéhez.
- A tanár által nem vett, nem ismertett anyagot és ismeretlen anyagot ne adjunk fel!
- A házi feladat elkészítésének hiánya, elmulasztása felróható a tanulóknak.
- Az írásbeli házi feladat kapcsolódjon az órai anyaghoz, annak a tudásnak az ellenőrzését, gyakorlását szolgálja.
- A szóbeli házi feladat az órai tananyag megtanulása és önálló visszaadása
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

- Az osztálytanítók kiválasztása az iskolavezetés feladata.
- A 4. osztályokban megkezdődik a *tantárgycsoportos* oktatás idegen nyelvórákon.
- Testnevelés órákon a párhuzamos osztályok esetén a tanórákat az adott évfolyam számára egy időben szervezzük és nemenként bontjuk.
- A számítástechnika oktatása illetve a számítógéppel támogatott oktatás az informatika, a matematika, az idegen nyelv tanításához kötődően, tanórai és szakköri keretekben folyik.
- Iskolánkban – pedagógiai programunknak megfelelően – az osztályfőnökök a nevelés terén kulcspozícióban vannak. Kiválasztásuk – a munkaközösségek javaslatára – az iskolavezetés koordinálásával történik.

2.13. Nemzetiségi kultúra megismerése

A Nat fontos szerepet szán az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Ebből következően a nemzetiségekre vonatkozó tudástartalmak főbb tartalmi jellemzői (illeszkedve a regionális és lokális sajátosságokhoz) a tartalmi szabályozás különböző szintjein, illetve az iskoláztatás minden szakaszában arányosan meg kell, hogy jelenjenek. Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. A dokumentum figyelmet fordít az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek (horvát, német, cigány) kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot alsó tagozaton a Magyar nyelv és irodalom tantárgyba, felső tagozaton pedig a Hon- és népismeret tantárgyba illesztjük be.

2.14. Gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az Európai Unió elvárásai alapján a régiók, megyék, települések kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymást nem helyettesíthető fogalmak, hanem egymás kiegészítői. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Közüktatási esélyegyenlőség

- Az esélyegyenlőség érvényesítése, valamennyi hátrányos helyzetű csoport részére, a közoktatásban is kiemelt feladat. Különösen a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)

gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

- Az egyenlő bánásmód követelményének és a szegregációmentességnek, mint esélyegyenlőségi alapfeltételnek mind a településen működő intézmények, mind az intézményeken belül, az azonos évfolyamok tanulócsoportjai között érvényesülnie kell (a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% lehet).
- Az intézmény új integrációs oktatási programok, formák és módszerek megismerésével, bevezetésével hozzájárul az esélyegyenlőtlenség csökkentéséhez, a tehetség ápolásához, a szegregációs és a diszkriminációs jelenségek megszüntetéséhez. Törekszünk arra, hogy a nevelőtestületünk érintett tagjai pedagógus továbbképzés keretében elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyeket a befogadó környezet személyközpontú nevelés elfogadására felkészítése és az e környezetben történő oktatás megkíván.
- A közoktatás-fejlesztés fókuszában lévő egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motivációk, képességek kialakítása biztosítja a tudásalapú társadalom létrehozásának egyik feltételrendszerét, amelyhez szükséges, hogy a közoktatási intézményünk is a „kompetencia-alapú” nevelés, oktatás és képzés irányába fejlődjön. A nevelő-oktató munka és a helyi programok összeállítása során előtérbe kerül a kompetencia-alapú képzéshez kapcsolódó minőségfejlesztési, intézményértékelési, pedagógiai mérési-értékelési ismeretek fejlesztése, az ezekhez szükséges eszközök, módszerek bevezetése.

Alapfokú nevelés, oktatás szintjén

- A tanulási folyamatot megkönnyítő alapképességek és készségek [olvasás (szövegértés), írás (helyesírás), számolás, problémamegoldó gondolkodás], továbbá az alkalmazási kulcskompetenciák [szociális- és életviteli, életpálya-építési, idegen nyelvi és infokommunikációs technológiai (IKT)] fejlesztése kiemelt feladat az intézményben.
- A Nat a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát

feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás *belső motivációinak*, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók *cselekvő módon* vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók *előzetes ismereteinek*, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás - tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az *együttműködő* (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó *differenciálás* a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a *tanulók* egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a *különleges bánásmódot igénylő*, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken *tehetséges tanulók* fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;

— különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a *tanulási esélyek egyenlőségét* szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő - oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló

megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, a tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

Az iskola feladatai

1. Pedagógus továbbképzés
2. Az esélyegyenlőtlenségre utaló jelekkel rendelkező gyerekek kiszűrése
3. Tanórákon kiemelt figyelem
4. Sportolók segítése
5. Fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársa segítségével.
6. Szabadidős tevékenységek: napközi, táborok.
7. Támogatások: étkezési, tankönyv, pályázatok, alapítványi.
8. Partnerekkel történő együttműködés

Intézkedési tervünk az önkormányzat tervével összhangban van.

2.15. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az általános iskolákban a 2014/2015. tanévtől kezdve a Magyar Diáksport Szövetség által kidolgozott NETFIT értékelési rendszerrel mérik a felső tagozatos diákok fizikai állapotát.

Az új módszernek köszönhetően a tanév végére pontos képet kapnak a pedagógusok, a szülők és a döntéshozók a diákok fittségi állapotáról és amennyiben szükséges, a tanulók személyre szabottan kaphatnak útmutatást fizikai és fittségi állapotuk javításának érdekében.

A NETFIT legfontosabb újdonsága, hogy egészségközpontú értékelési rendszer. Az egészség szempontjából meghatározó szempontok szerint mér (állóképesség, testösszetétel és tápláltság, vázizomzat fejlettség, hajlékonyság), és tudományos alapokon, előre meghatározott fittségi értékekhez képest minősíti a tanulók állapotát. Az 5. osztálytól felfelé elvégzett mérések eredményei alapján a tanulók megtudhatják, hogy fittségük fejlesztésre szorul-e vagy az egészségzónába tartoznak.

A NETFIT® rendszerhez tartozik egy informatikai adatbázis-kezelő rendszer is, amelynek köszönhetően a pedagógusok, a szülők és a diákok is évről-évre nyomon követhetik a tanulók fittségi szintjének változását, a felmérést végző testnevelők pedig ehhez képest tehetnek javaslatot azon mozgásos tevékenységek minőségére és mennyiségére, amelyek a fejlődést segíthetik. Minden tanuló egyénre szabott, szöveges és vizuális értékelést kap az állapotáról. A rendszer segítségével nagyobb figyelmet kap a rendszeres testmozgás fontossága is, hiszen a diákok és a szüleik is pontos, objektív adatokkal alátámasztott jelentést kapnak.

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT® újszerűsége többek között az alábbi területeken érhető tetten:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;

- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

A NETFIT[®] fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT[®] az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

Mérési szempontok:

1. A mérés megkezdése előtt a tanulókat tájékoztatjuk a mérés céljáról és az elvégzendő feladatokról.
2. Valamennyi próbát tornaruhában, sportöltözetben végeztetünk.
3. A mérést mindig megelőzi az általános és speciális bemelegítés.

4. Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbában 3 kísérlet lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt vesszük nyilvántartásba és a megfelelő pontértékeket a megadott táblázat segítségével határozzuk meg.

5. A fizikai teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat a testnevelő tanár végzi, akinek feladata az is, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségtani és edzéselméleti ismereteket, amelyek szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.

A tanulók általános fizikai teherbíró-képességmérésének fő célja:

Az oktatás területén:

Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző szerepét növeljük, népszerűsítjük, tudatosítjuk a tanuló ifjúság körében. Lehetőséget adunk arra, hogy mind elméletben, mind gyakorlatban elsajátítsák azokat az élettani, edzéselméleti, sportági ismereteket, amelyek elegendőek egy élettanilag hatásos mozgásmennyiség összeállításához és az elkészített napi-heti mozgásprogram elvégzéséhez.

Az egészségügy területén:

A testnevelők által mért adatok a védőnők, az iskolaorvosok vizsgálati adataival kiegészítve, együttesen nyújtanak felvilágosítást a tanulóifjúság állóképességéről, izomerejéről vagy gyengeségéről, ezzel is segítve a gyógyítást és a betegség-megelőzést.

A program végrehajtásával kapcsolatos feladatok:

- a tanulók pillanatnyi fizikai állapotának meghatározása,
- optimális mennyiségű testedzés összeállítása,
- élsportolók feltérképezése, kiválasztása,
- a rendszeres testedzés hatására bekövetkező változások nyomon követése tanár-diák-szülő számára,
- a fiatalok önismeretének, önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.

A fizikai állapotfelmérés gyakorlati végrehajtása

A felmérést nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges felső tagozatos tanulóval elvégeztetjük, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést. A könnyített- és gyógytestnevelésre utaltakkal – szakorvosi véleményezés alapján – általános izomerejük minősítéséhez csak az orvos által nem tiltott próbát végeztetjük el. Ha a tanulót valamilyen oknál fogva csak a futás alól menti fel az orvos, akkor részükre a kocogást javasoljuk, és ekkor az önmagukhoz viszonyított fejlődést értékeljük. A felmérések előtt rövid gyakorlási időt biztosítunk, ami elegendő az egyszerű motorikus próbák végrehajtásához szükséges technikai szint eléréséhez.

A tanulókat aktívan bevonjuk a próbák szervezésébe, végrehajtásába és értékelésébe.

2.16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen,

Védd a kisgyermeket, mert ő a jövő.

Őrizd szüleid egészségét – mert

a múltban épül fel a jelen és a jövő.” /Bárczi Gusztáv/

Alapelvek:

1. Szervezésre vonatkozóan:

- Elkötelezettség a fenntarthatóság pedagógiája alapeszméi mellett
- Holisztikus szemléletmód alapján, az egész tantestület elkötelezettségével folytatjuk munkánkat
- Saját, közvetlen környezetünk értékeire, problémáira vonatkozó programokat szervezünk
- A helyi problémákból kiindulva, azok megoldására törekszünk
- Az iskola nevelőinek munkája legyen hatással a természetes és az épített települési környezetre
- Az iskola nevelőmunkájának legyen kisugárzása a település lakosságára, szervezeteire
- Legyen az iskola a környezetegészségi nevelés „központja”
- Az intézmény működtetésénél részesítsük előnyben a környezetkímélő formákat, lehetőség szerint és mértékben használjuk megújuló energiaforrásokat.

- Az intézmény működtetése legyen energiatakarékos

2. A tartalomra vonatkozóan:

- A problémákat a környezet és egészség összefüggésében tárjuk fel.
- Olyan környezetegészség-nevelést folytassunk, amelynek alapja a prevenció.
- A környezetvédelem és az egészségvédelem mindig a megfelelő súllyal szerepeljen, ne emeljük egyiket a másik fölé.

3. Módszerkiválasztás tekintetében:

- Módszereink kiválasztásánál a tevékenységközpontú közvetlen tapasztalatszerzést, ill. az élményközpontú tapasztalatszerzést helyezzük előtérbe.
- A probléma megközelítése az esetek többségében az egészséges környezetből induljon ki, mert alapeszménk, hogy „egészséges ember csak egészséges környezetben képes alkotó tevékenységre, eredményes munkára”

Célmeghatározás:

A környezeti és egészségnevelés minőségcélként megjelenik az önkormányzati és intézményi minőségirányítási programban. A pedagógiai program célrendszerében is utaltunk rá. Nevelési tervünk ezeket most továbbstrukturálja, ügyelve arra, hogy keretjellegű maradjon. Így biztosítja a tovább-bonthatóságot a kívánt szintekre, pl.: tagozati, munkaközösségi, tantárgyi stb. Mérhető, ellenőrizhető, a tantervkészítésben tovább-bontható prioritásrendet képeztünk.

Úgy gondoljuk, hogy nevelésünk végső célja a felelősséggel gondolkodó és cselekvő állampolgári magatartás kialakítása. Tehát a célmeghatározásnál szem előtt kell tartani, hogy a készségfejlesztés során, a tanulási folyamatban a gyerekeknek a tapasztalni, észrevenni tudás képességétől az önállóan meghozott, felelős döntés képességéig, egy kérdéses cselekvési helyzetben az automatikusan jól cselekvés képességéig kell eljutniuk.

Az iskola nevelési céljai a tématerületen:

1. A környezeti érzékenység, a környezeti tudatosság fejlesztése,
 - a felelős állampolgári magatartás kialakítása (az emberi egészséggel kapcsolatban is)
 - a megfelelő érzékelési képességek kialakításának, finomításának,

- az erkölcsi ítéletek fejlesztésének, a jóról, rosszról való meggyőződésnek,
 - a hozzáállás megalapozásának,
 - a problémák felismerésének, megtapasztalásának,
 - az ismeretek, szabályok összefüggések megértetésének,
 - viselkedésmechanizmusok alkalmazásának és gyakoroltatásának korosztályi szintek szerinti tagolása
2. Olyan ismeretekkel és viselkedés automatizmusokkal felvértezett, a környezetnek és az egészségnek legkevésbé ártó, okos magatartás kialakítása a tanulóknál, amelynek háttérében mindig felelősségteljes tudat munkál.

Jövőkép megfogalmazása:

Olyan intézményben kívánunk tanulni és tanítani:

- ahol az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségmegtartó és emberbarát
- ahol az egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenység átfogó, integráns részévé válik az iskolai nevelésnek és oktatásnak
- ahol valamennyi tantárgyat áthatja, valamint átszövi az iskola mindennapjait, az iskolai élet szerves részévé válik az egészségnevelés és a környezeti nevelés
- ahol az egészségnevelési és környezeti nevelési iskolai tevékenysége bevonja a családokat, a lakóhely polgárait és hatni tud a családokra és környezetükre.
- fokozatosan el kell érni, hogy stratégiai célokkal harmonizáló, integrált egészségfejlesztési tartalmak oktatása rendszeres és folyamatos legyen;
- nagyobb hangsúlyt szükséges helyezni az iskolai egészségügyi szolgálat és az iskola közötti párbeszédre, együttműködésre;
- az oktatási intézmény tegye lehetővé az iskola falain belül az egészséges életmód gyakorlását (mindennapi testedzés, stressz mentesség, étkezési kultúra...);
- az iskola lehetőség szerint a hátrányos helyzetű tanulók családtagjai számára is adjon módot az egészséges életmód elemeinek elsajátítására;
- az iskola dolgozói számára váljék egészséges munkahellyé

- készítsen az iskola prevenciós projekteket a mentális betegségek megelőzése, az egészséges életmód és az egészséges környezet kialakítása témakörökben.

Tevékenységek tartalma és kerete

Magát a tevékenységet az előzőekben meghatározott célrendszerre építjük.

A tevékenységek tartalmi elemei:

- környezeti elemek,
- globális problémák,
- emberi tevékenységek etikai és jogi megközelítése,
- a fogyasztói társadalom problémái (hulladékkezelés., ivóvíz, szennyvíz, energiafogyasztás, közlekedés, bevásárlóközpontok, csomagolástechnikák, fogyasztóvédelem...),
- állat- és növényvilág,
- az ember és környezete,
- helytörténet,
- épített környezetünk, természeti és társadalmi környezetünk múltja, jelene és jövője.

A feldolgozás szerkezetének témasorrendjéhez figyelembe vesszük a helyi „problématérképet” és a Bükre érvényes stratégiai tervek prioritásait.

A tevékenységek keretei között a tanóra csak egy fázis, az egész folyamatban egymással koherenciába kerülnek az egyéb tanórai és tanórán kívüli vagy azon kívülre is nyúló tevékenységi formák.

A tevékenységek kerete:

1. tanórai foglalkozások:

- kötelező tanórák
- választható tanórák,
- integrált tantárgyak,
- osztályfőnöki órák,
- modulok

2. tanórán kívüli foglalkozások:

- témanapok,
- témahetek,
- szakkörök,
- tanulmányi séták,
- tanulmányi kirándulások,
- szakmai gyakorlat,
- nyári táborok.

3. egyéb komplex foglalkozások:

- DÖK-klub,
- iskolarádió,
- dramatikus játékok,
- sportrendezvények,
- önismereti tréningek,
- szülő- és diákfórumok,
- kiállítások,
- vetélkedők,
- esetmegbeszélő körök,
- előadások,
- vitakörök,
- megemlékezések.

A kompetenciafejlesztés igénye kinyitja a tanórai keretet. A törvény lehetővé teszi a témák szokásostól eltérő feldolgozását. Vagyis lehetőségünk van:

- projektoktatásra és
- célzott tanulmányi kirándulások keretei közötti témafeldolgozásra.

TÉMA	A MEGVALÓSÍTÁS	ÉVFOLYAM
------	----------------	----------

KÖTELEZŐ	VÁLASZTOTT	FORMÁI HELYSZÍNEI	IDEJE, IDŐTARTAMA	
Mindennapos testnevelés		testnevelés óra	egész tanév során	1 – 8.
Káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése		valamennyi tanóra, szakkör, intézménylátogatás	egész tanév során	1 – 8.
Egészséges életmód kialakulása		témahét, termékbemutató, előadások	november – egészség hónap	1 – 8.

Módszerek meghatározása:

A választott módszerekkel teremtjük meg a lehetőséget céljaink elérésére. Az alapelvekben már rögzítettük módszerválasztási irányunkat. Az élményszerző kompetenciafejlesztő tanulás a gyermekeket elmozdítja a tankönyv mellől, sok-sok más tanulási eszköz használatára ad lehetőséget. A problémák gyakorlati felismerésére és megoldására sarkall, és ennek kínál újszerű terepet a környezetünkkel való kitágult együttműködés is.

A tanulásszervezésben, új tanulási technikák megválasztásánál vegyük figyelembe elsősorban az életkori sajátosságokat és a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás az esélyteremtés, valamint az integrációs lehetőségek szempontjait.

Az egyéni, eltérő képességeket cselekedtető módszerekkel, a problémamegoldó képességeket a kritikai gondolkodás gyakorlásával fejlesztjük. Nem feledkezünk meg a demokratikus viselkedés kommunikációs szabályainak **megtapasztalásáról, megtanításáról sem.**

Saját tágabb környezetünk mindennapi eseményei, látványa, a médiából szerzett tapasztalat segítik a **problémafelvetést, véleményformálást.**

Mindennapi életvitelünk, vásárlási szokásaink, a gyerekek által megfigyelhető viselkedési formák stb. **kérdésfeltevessel, szövegértelmezéssel, kulcsfolyamatok követésével** tapasztalati alapot nyújtanak, egyben lehetőséget is a magatartásformálásra.

Fontos, hogy az emocionális feladatok végzésére is teremtsünk kereteket, végezhessenek páros és csoportos munkát, amelyek kiválasztásában, megtervezésében és elvégzésében érdeklődésük és motivációik alapján egyénileg vehetnek részt. Teremtsünk lehetőséget az önállóan tervezett cselekvésre, önmaguk sokoldalú kipróbálására, mind a tanórán, mind azon kívüli keretek között.

Napjaink egyik legnagyobb kihívása az információs technikák alkalmazása az oktatásban. Az internet az **információgyűjtés** leghatékonyabb lehetősége, aktuális, naprakész és határtalan. De úgy gondolunk rá, mint a pedagógia egyik kényes kérdésére: tudjuk-e kontrollálni az ott folyó **kutatómunkát**, fel tudunk-e dolgozni minden ott szerzett információt.

Mérlegelni kell továbbá azt, hogy korszerű technika címén a tanulóasztal helyett nem egy másik asztalhoz kötjük-e oda tanítványainkat.

A tanulói teljesítmény és eredmény mérése a tématerületen:

Az értékelés szempontjai:

- a tevékenység során tanúsított aktivitás,
- a tananyagokhoz való viszonyulás,
- az életszerűség.

Az értékelés módja és fajtái:

- az órai szereplés és aktivitás,
- a helyzetgyakorlatok változatossága,
- beszámolók, kiselőadások, feleletek.

A tanulói teljesítmény és eredmény értékelésének szempontjai:

- Az értékelés legyen egyértelmű, a fejlődés irányába mutató, tartalmazza a továbbhaladás kritériumait.

A mérés területei:

- szociális képességek alakulása 1., 4., 8. évfolyamokon,

- beállítódás
- értékorientáció
- csoporthelyzet
- konfliktuskezelés
- csoportviszonyok az alap-helyzethez képest év végén,
- közvélemény aktuális problémák esetén,
- morális gondolkodás
- informális kapcsolatrendszer
- tevékenységrendszer

A pedagógiai munka értékelése:

Az egyén szintjére vonatkozóan határozunk meg olyan szempontokat, amelyek választ keresnek arra a kérdésre, hogy hogyan használja ki a pedagógus a környezetegészség-nevelésben rejlő értékeket. Milyen az értékmegőrzés, - teremtés, - átadás mértéke, eredményessége, a példaadás, együttműködés, a folyamatosság segítése, részvétel továbbképzéseken, önképzés, részvétel a szabadidős programokban stb. értékelendő a projektben végzett munka, az ottani szempontok alapján.

Az ellenőrzéshez kiválasztott témák:

- a tanulók iskolai életvitele,
- az energiafelhasználás,
- a tisztaság,
- a szűrővizsgálatok,
- a gyermekélelmezés,
- a szülői értekezletek tartalma,
- az óráközi szünetek kihasználtsága a mozgásos tevékenységek számára

Kapcsolatok, együttműködések:

A környezetegészség-nevelés korszerű értelmezése jelentősen kibővíti kapcsolatainkat. Együttműködő partnereink, és milyen területen működünk együtt?

1. Szakmai Szolgáltatók

Szaktanácsadói, szakértői háttérrel, módszertani fejlesztésekkel, tapasztalatok gyűjtésével és terjesztésével az intézmények rendelkezésére áll. Segíteni tudja a tervező munkát, a pedagógusok kompetenciájának bővítését különféle továbbképzésekkel, akkreditált tanfolyamokkal, terepi foglalkozásokkal, tapasztalatcserékkel; a gyerekek kompetenciafejlesztését.

2. Megyei ÁNTSZ

Naprakész mérési adataival és szakmai ismereteivel segíti tervezésünket, napi munkánkat.

3. Megyei Önkormányzat területfejlesztési, környezetvédelmi osztálya

Újszerű fejlesztési elképzeléseivel, szakmai és gyakorlati ismereteivel, információival, segíti munkánkat.

4. Környezetvédő megyei és regionális szervezetek

Szakmai előadásaikkal, pályázati felhívásaikkal, gyakorlati segítségnyújtással segítenek.

5. Bük Város Önkormányzata

Az iskola legalapvetőbb együttműködő partnere, mely a helyi társadalom szervezésének koordinációs központja. Az önkormányzattal való együttműködés e nevelési terület megvalósulásáért képes tágabb összefüggésbe helyezni a környezetegészség-nevelés kérdését. Az önkormányzat e programot képes stratégiájában megjeleníteni, a településfejlesztésben pedig figyelembe venni.

6. Helyi szakmai szervezetek

A helyi szakmai szervezetekkel való szoros kapcsolattartás megsokszorozhatja az iskola szakmaiságát, hitelességét, segítheti a naprakész problémaértelmezést és - kezelést.

a./ Egészségügyi szolgálat:

- egészségnevelési prevenciós programok figyelemmel kísérése, közös megvalósítása.
- közös pályázatok készítése, közös megvalósítás,
- családi életre való felkészítés együttműködés alapján,
- iskolaforgászati prevenciós programok szervezése,

b./ Rendőrség:

- drog-prevenációs közös programok szervezése (DADA),
- fizikai állóképesség fejlesztése közös programok során,
c./ Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat:
- naprakész információival, szakmai tapasztalataival, rendezvények szervezésével, közös együttműködéssel segíti az egészségnevelés területén végzett munkánkat.

Eszközök:

A pedagógia tevékenység tervezett és szükséges eszközeit a fenntartó biztosítja.

A különféle szakos és nem szakos, de a téma iránt érdeklődő pedagógusok munkájának összehangolása a leghatékonyabb eszköze eredményességünknek.

A hiányzó, új kompetenciák megszerzésére a pedagógiai program továbbképzési tervében rögzítjük a képzés ütemét.

2. 17. A nevelőtestület által fontosnak tartott további elvek:

Hagyományaink

Iskolánk hagyományrendszerének egy része sok évtizede kialakult, jól bevált rendszer. Másik része névadónkhoz, Felsőbüki Nagy Pálhoz kötődik. Az ő nevét *1991. március 15-én* vette fel iskolánk.

Hagyományaink elsődleges szerepe a közösséggé formálás, az együvé tartozás érzésének megerősítése. Másrészt fontos a kötődés a szűkebb és tágabb környezethez; lényegesnek tartjuk településünk, iskolánk múltjának megismertetését, ezáltal is az érzelmi kötődés elmélyítését.

Intézményi hagyományaink:

- megemlékezés nemzeti ünnepeinkről, október 6-áról, október 23-áról illetve március 15-éről
- megemlékezés névadónk, Felsőbüki Nagy Pál születésének és halálának évfordulójáról /október 07., március 26. – iskolarádió, koszorúzás Felsőbüki Nagy Pál szobránál, síremlékénél/

- november - egészség hónap
- Mikulás
- adventi gyertyagyújtás
- Adventi teaest – rendhagyó szülői fogadóóra
- karácsony
- farsangi karnevál
- Anyák napja
- Tanulmányi kirándulások (részletezve)
- Felsőbüki Nagy Pál nap - ezen belül tanulmányi verseny, játékos vetélkedő, sportnap
- Felsőbüki Nagy Pál alsó tagozatos tanulmányi verseny
- Idegen nyelvi hét
- Játék-kuckó
- ballagás
- táborozások

A rendezvények, ünnepek pontos megvalósítását az adott tanév szeptember 15-ig a munkaközösségek meghatározzák, és a munkatervben rögzítik.

Tanulmányi kirándulások:

Iskolánkban az évközi tanulmányi kirándulásokra évfolyamonként két napot biztosítunk. Időpontját az éves munkatervben határozzuk meg.

A tanulmányi kirándulásokon „kihelyezett” tanórák is tarthatók.

A költségterhet jelentő kirándulásokon való tanulói részvétel nem kötelező.

A szülői közösség megállapíthatja a kirándulások költségeinek felső határát.

Célok:

Alsó tagozat: Tanulóink ismerjék meg szűkebb környezetüket, intézményeit, műemlékeit.

Ismerjék megyeszékhelyünket, nagyobb városait és megyénk egy tájvédelmi központját.

Felső tagozat: Ismerjék meg régióink egy tájvédelmi körzetét, a Dunántúl egy-egy nevezetes tájegységét. Ismerkedjenek meg fővárosunkkal, illetve annak kiemelkedő műemlékeivel.

Kirándulási terv:

1. osztály: Lakóhely megismerése (intézmények, műemlékek)
2. osztály: Egy Vas megyei város megismerése, megyeszékhelyünk
3. osztály: Régióink egy városának nevezetességei
4. osztály: Régióink egy természetvédelmi központjának megismerése
5. osztály: Régióink egy tájvédelmi körzetének megismerése
6. osztály: Régióink egy nevezetes tájegysége
7. osztály: Dunántúl egy tájegységének megismerése
8. osztály: Dunántúl / Fővárosunk megismerése

Kiegészítés:

Az 1-7. évfolyamon a második nap fakultatív jellegű.

8. osztály: ezen az évfolyamon a tanulók 2 napra mennek kirándulni.

A Nat. elveivel megegyezően, pályázati úton szerzett anyagi támogatás segítségével az általános iskola 7. évfolyamával a határon túli területek megismerését is célul tűzzük ki. Ekkor a kirándulási napok száma eltérő lehet a meghatározottaktól.

A különböző kirándulási pályázatokon nyert és egyéb felajánlásból kapott kirándulási ajánlatokkal élni az évfolyamok osztályfőnökeinek kompetenciája.

Minden évfolyamon a párhuzamos osztályok közösen mennek kirándulni!

Táborozások:

- Érdeklődő diákjaink számára lehetőséget biztosítunk szervezett, határon túli nyári önköltséges táborozásra.
- Erzsébet tábori pályázatok támogatásával visszük nyári táborba diákjainkat.
- Erdei iskolát pályázat útján szerzett támogatás esetén szervezünk diákjainknak.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a közalkalmazotti tanács;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítását diákönkormányzati képviselőjük útján javasolhatják.

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

2. A pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe:

www.bukiskola.hu

3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola titkárságán;
- az iskolai könyvtárban

Nyilatkozat

A tantárgyak helyi tanterve a Kerettantervnek és a jogszabályoknak megfelelően kerültek kidolgozásra illetve átdolgozásra.

Bük, 2017. november 15.

***Pócza Csaba
igazgató***

ZÁRADÉK

Elfogadás és szerkesztés alatt!

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai program tervezetét a **közalkalmazotti tanács** a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 16.§ (2) bekezdés b.) pontja alapján 2017. november 7-én véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bük, 2017. november 7.

.....
közalkalmazotti tanács elnöke

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai program tervezetét a **szülők közössége** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bük, 2017. november 8.

.....
szülői közösség elnöke

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai program tervezetét az **iskola-egészségügyi szolgálat** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bük, 2017. november 8.

.....
gyermekorvos

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai program tervezetét az **intézményi tanács** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bük, 2017. november 8.

.....
intézményi tanács elnöke

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai program tervezetét a **diákönkormányzat** a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdése alapján véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bük, 2017. november 7.

.....
diákönkormányzatot segítő tanár

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola pedagógiai programját a **nevelőtestület** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 26. § (1) bekezdése alapján 2017. november 9-én elfogadta.

Bük, 2017. november 9.

.....
nevelőtestület képviselője

A Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 26. § (1) bekezdése alapján 2017. november 15-én jóváhagyom.

Bük, 2017. november 15.

igazgató

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a Sárvári Tankerületi Központ, mint a Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola fenntartója a Pedagógiai Programból levezetett éves munkatervben szereplő a többletkiadásokra kötelezettséget vállal.

Bük, 2017.

.....
tankerületi igazgató

Felsőbüki Nagy Pál Általános Iskola 2017-2018-as munkatervében a fenntartóra többletkötelezettséget jelentő feladatok

9737 Bük, Eötvös u. 3. | T | F: +36 94 558 618 | E: bukiskola@airplanet.hu | www.bukiskola.hu

	tevékenység, feladat	érintett csoport	bruttó összeg (ezer Ft)	indoklás	megjegyzés ¹
	Faliújság készítése	iskola tanulói	15	Iskolánk aulájában lévő faliújságot havonta aktualizálják az évfolyamok.	X
	Magyar Népmese Napja	alsó tagozatosok	6	Alsó tagozatosainkkal kiállítással és vetélkedővel ünnepeljük az emléknapot.	X
	Állatok világnapja	osztályok csapatai (alsó és felső)	5	Vetélkedő jutalmazása	X
	Aradi vértanúkra emlékezünk	iskola közössége	4	Emlékezéshez díszlet (gyertya, mécses, fekete szalag)	X
	56-osok Hete	iskola közössége	5	Az ünnepi megemlékezés díszlete, műsor kellékei	X
	Ételben az egészségünk	alsó tagozatosok	15	Egészséges ételek kóstolója, rajzkiállítás, vetélkedő - jutalmazás, saláták készítése, dekoráció anyagszükséglete	X

	Őszi angol és német ünnepek	negyedikesek és felső tagozatosok	7	Szent Márton nap, Szent András nap, Hálaadás napja megünneplése, kézműves délutánok, rendhagyó angol és német órák	X
	Egészségnevelési hét felsősöknek	felső tagozatosok	15	Az alma köré épül ez évben a projekthét. Hozzá kapcsolódnak kézműves foglalkozások, kóstolók, rajzpályázat, kiállítások, ételkészítések, vetélkedő.	X
	Őszikék – Arany János emlékhét	iskola közössége	20	Vetélkedő, rendhagyó irodalom órák, kézműves foglalkozások, vetélkedők jutalmazása, rajzkiállítás anyagszükséglete	X
	Farsangi mulatság	alsó tagozat, felső tagozat	10	Jelmezkészítés anyagszükséglet, dekoráció, műsorhoz kellékek	X
	Pénzügyi tudatosság és gazdálkodás hete	felső tagozat	20	A témahéthez kapcsolódó programok anyagszükséglete	X
	'48-as hét	iskola közössége	12	Ünnepi megemlékezés interaktív műsorának költsége, dekoráció anyaga	X
	Digitális témahét	iskola közössége	15	A témahéthez kapcsolódó programok anyagszükséglete	X
	Idegen nyelvi hét	idegen nyelvet tanulók	10	Aszfaltrajz verseny, kézműves foglalkozások, vetélkedők – jutalmazás, piknik,	X
	Angol nyelvi megyei drámafesztivál	hatodik évfolyamos angolosok	24	A drámafesztiválon résztvevő diákok útiköltsége, díszletek anyagköltsége	X
	Madarak és fák napja	iskola közössége	5	Kiállítással és vetélkedővel, kiselőadásokkal emlékezünk a madarak és fák napjára, a természetvédelem	X

				fontosságára hívjuk fel a figyelmet.	
	Felsőbüki Nagy Pál Alsó Tagozatos Megyei Tanulmányi Verseny	alsó tagozatos diákok a megyéből (kb 200 fő)	25	Emléklap, oklevél a résztvevőknek, jutalomtárgyak, megvendégelés	X
	Iskolakóstoló	leendő első osztályosok és az első osztályok	12	Ajándék a leendő elsősöknek, feladatlapok az óralátogatáshoz, megvendégelés, kézműves foglalkozás a leendő tanító nénikkel.	X
	Fenntarthatósági témahét	alsó tagozat	15	A témahét programjainak megvalósításához anyagköltség	X
	Diákönkormányzat napja - Diáknapi	felső tagozat	20	Sport és játékos vetélkedő, akadályverseny feladatok anyagköltsége, dekoráció, jutalmazás	X
	Bükathlon - gyereknapi	iskola közössége	10	Aszfaltrajzverseny, sportversenyek, vidám vetélkedők kelléke, jutalmazásuk	X
	Matematika tanulmányi versenyeken részt vevők útiköltsége	matematika tehetséggondozáson részt vevők	63	Zrínyi Ilona Matematikaverseny, Varga Tamás Matematikaverseny, Curie Matematikaverseny, Alapműveleti Matematikaverseny, Kőszegi Körzeti Matematikaverseny, Sudoku verseny	támogatott: évfolyamonként egy verseny és a tankerületi versenyek
	Magyar nyelv és irodalom tanulmányi versenyek útiköltsége	magyar tehetséggondozón részt vevők	10	Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny, Szép Magyar Beszéd,	X

	Természettudományi versenyek útiköltsége	felső tagozatosok	20	Lila Vegyész kémia verseny, Eötvös Lóránd Fizikaverseny, Curie Kémia verseny, Kaán Károly Természet- és Környezetismeret verseny, Herman Ottó biológia verseny, Teleki Pál Országos Földrajz-Földtan verseny	X
	Sportversenyek útiköltsége	iskola sportban tehetséges tanulói	80	Nádasdy Kupa, Püsköthy Kupa, Balogh Kupa, Labdarúgó Diákolimpia, Labdarúgó kupa, Mezei futóverseny, Asztalitenisz Diákolimpia, Asztalitenisz Bersek Kupa	X

(A táblázatban szereplő tételek megegyeznek a 2017. szeptember 27-én kelt Rozmán László tankerületi igazgató által engedélyezett összegekkel.)

